

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU TUTANAK DERGİSİ

—●—
7'nci Toplantı

7 Kasım 2018 Çarşamba

—●—
(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve trnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.-KONU

A)GÖRÜŞMELER

1.- Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün (TRT) 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, yazılı cevap verilmesi gereken konuların cevaplarının Komisyon tutanaklarının TBMM "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına iletilebileceğine ilişkin açıklaması

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

7'nci Toplantı

7 Kasım 2018 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM KİT Komisyonu saat 11.03'te açıldı.

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğünün (TRT) 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları ibra edildi.

Komisyon Başkanı Mustafa Savaş, yazılı cevap verilmesi gereken konuların cevaplarının Komisyon tutanaklarının TBMM "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına iletilebileceğine ilişkin açıklamada bulundu.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 14.21'de toplantıya son verildi.

7 Kasım 2018 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.03

BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)

BAŞKAN VEKİLİ: Nevzat ŞATIROĞLU (İstanbul)

SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)

KÂTİP: Yavuz SUBAŞI (Balıkesir)

BAŞKAN – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepimiz hoş geldiniz.

27'nci Yasama Dönemi İkinci Yasama Yılı'nın 7'nci Birleşimini açıyorum.

II.-KONU

A)GÖRÜŞMELER

1.- Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü'nün (TRT) 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN – Bugünkü birleşimimizde Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü'nün 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarını görüşeceğiz.

Şimdi toplantımıza başlıyoruz.

Sayın Yönetim Kurulu Başkanımızdan başlamak üzere toplantımıza katılan temsilcilerin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

(Kurum temsilcileri kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Şimdi sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdüre veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM EREN – Videoyu seyredebiliriz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

(Video gösterimi yapıldı)

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM EREN – Sayın Başkan, Komisyonun değerli üyeleri, Parlamentomuzun değerli milletvekilleri; KİT Komisyonu çalışmalarının hayırlı olmasını diliyor, Gazi Meclisimizin çok değerli mensuplarını saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; TRT Kurumu Türkiye'nin en önemli medya gruplarından bir tanesi olmakla beraber hem Avrupa Yayın Birliğinin (EBU) hem de Asya Pasifik Yayın Birliğinin (ABU) en büyük kamu yayıncıları arasında yer almakta ve yönetimini sürdürmektedir.

TRT'nin kamu yararını önceleyen yapısı Türk medya ve sinema sektörünü geliştirmekte ve beslemektedir. TRT, ailenin her yaş grubundan ferdine tematik kanallarıyla hitap etmektedir. Geleceğimiz olduğunu düşündüğümüz çocuklarımız için TRT Çocuk kanalının başı çektiği birçok yatırım yaptık. TRT World, Arabia, Avaz ve Kurdi kanallarımız TRT'nin uluslararası alandaki etkisi ve önemini arttırmada öncü olmaya devam etmektedir. TRT Türk'ün yeniden yapılanması üzerinde de yoğun çalışmalarımız devam ediyor. Lokomotif kanalımız TRT 1 genel ahlak değerlerini gözeterek

iddialı yapımlarını halkımızla buluşturuyor. Bunları biz tabii ki yeterli görmüyoruz, milletimize layık olmak adına yeni adımlar atıyor, kurumu daha dinamik ve güncel bir yapıya kavuşturmak için çalışıyoruz. Amacımız ise çok net; TRT’yi çağdaş, yeni teknolojilere uyum sağlayan, dinamik ve uluslararası alanda güçlü ve etkin bir kurum hâline getirmek.

Her kurum ya da insan gibi bizler de eleştiriliyoruz, eleştirileceğiz de. TRT ailesi olarak kamuya daha fazla hesap verebilir olmayı önemsiyor ve bunun gereklerini de yerine getiriyoruz. Kaçınılmaz olarak bazı konuların önem seviyesi üzerinde anlaşmazlıklar olabilir. Ama şunun altını çizmeliyim ki: Olumlu eleştiriler bizi rehavete sokmuyor, aksine daha da büyük bir sorumluluk hissetmemize vesile oluyor. Olumsuz eleştirileri de dikkate alarak, değerlendirek izleyicilerimiz ve dinleyicilerimize daha iyi şeyler sunmak için dersler çıkartıyoruz.

Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; Türkiye’yi dünyaya birilerinin anlatması gerekiyor. Bunu yapabilecek kurumlardan bir tanesi ve belki de en önemlisi de TRT. Tarihimizden müziğimize, mutfağımızdan sporumuza kadar anlatacak o kadar çok şeyimiz var ki.

TRT, sınırları aşan dizileriyle, düzenlediği uluslararası organizasyonlarla, spora verdiği önemle, dünya standartlarında belgeselleriyle, dijital medyaya yaptığı yatırımlarla uluslararası arenada da adından söz ettirmektedir. Bugün TRT’nin dizi ihracatı Orta Doğu ve Kuzey Afrika bölgesi ile Balkan ülkelerinde yoğunlaşırken Uzak Doğu ve Latin Amerika bölgelerinde de bu diziler bir hayli izlenir hâle gelmiştir. TRT yapımlarına ilgi duyan ülkelerle görüşüyoruz ve bu ülkelerde farklı gelir modelleri oluşturmak için çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Kurum gelirlerini artırmak için lisansları bizde olan yayınlarımızın satışına hız vererek yurt dışı pazarında lisans gelirlerini daha da arttırmanın peşindeyiz.

TRT’nin güncel, kültürel, politik, ekonomik ve sosyal çıkmazlara küresel çözüm aramak amacıyla düzenlediği forum, bu yıl da dünyanın dört bir yanından gelen yerli ve yabancı 600’den fazla entelektüel, politikacı, akademisyen, gazeteci ve aktivistle günümüzün insani meselelerine çözüm alternatifleri sundu ve küresel sorunlara ışık tuttu. Biliniz ki vatanımıza, milletimize ve dünyaya karşı olan sorumluluklarımızı millî geleneklerimize bağlı olarak önümüzdeki yıllarda da büyük bir şevk ve heyecanla yerine getirmeye devam edeceğiz.

Ülkemiz çok farklı ve zengin bir kültür yapısına sahip. TRT olarak birçok kaliteli televizyon projesine imza attığımız gibi, ülkemizin zenginlikleri ve bunların anlatılması gereğinden hareketle sinema sektörüne de destek sağlıyoruz. “Ahlat Ağacı”, “Kalandar Soğuğu”, “Mavi Bisiklet”, “Çıracık”, “Buğday” gibi birçoğunuzun duymuş olduğu ödüllü filmlere katkılar sağladık ve bunlar gibi projelere de destek olmaya devam edeceğiz.

Sayın Başkan, değerli Komisyon üyeleri; TRT şu an bir değişim süreci içindedir. Değişimde kök korunur. Biz de TRT’nin yaklaşık yüz yıla dayanan ana değerlerini koruyarak kurumu günümüz medya ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde güncelliyoruz. İlk radyo yayınından bugüne, bir asırlık kökümüzle dev bir çınara benzeyen kurumumuzun daima yenilenen, daima yeniye ve gelişmeye hazır ve diri dallarıyla geleceği kucaklayarak yayıncılık hayatına daha uzun yıllar katma değer sağlayacağına ve ülkemizi uluslararası arenada çok daha başarılı bir şekilde temsil edeceğine inanıyorum. Tüm amacımız da bunu gerçekleştirebilmek.

Birçoğunuzun ve izleyicilerin de uzun süredir beklediği “Diriliş Ertuğrul”un yeni sezonu da bugün yayına başlıyor. Herkese iyi seyirler diliyorum.

Beni dikkatle dinlediğiniz ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumuna verdiğiniz destek için şahsım ve TRT ailesi adına tekrar teşekkürlerimi eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Önerilerin görüşülmesine başlıyoruz.

Kurumun 2015 yılından 2, 2016 yılından 3 önerisi bulunmaktadır.

Şimdi 2015 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1: ITU tarafından düzenlenen 2006 yılı Bölgesel Radyo Konferansında nihai hedef olarak Haziran 2015 tarihi belirlenmiş olmasına rağmen ülkede karasal vericiler üzerinden sayısal televizyon yayınlarına başlanılmamış olması, Türkiye'nin uluslararası taahhüdünü yerine getiremeyen ülkeler arasında anılmasına yol açtığı gibi kurumu da gereksiz kaynak israfına yol açan analog televizyon yayıncılığını sürdürme zorunda bıraktığından bu konudaki çalışmaların bir an önce tamamlanıp kurumun tabi olacağı sayısal yayıncılığa geçiş planının belirlenmesi hususunda RTÜK nezdindeki girişimlerin sürdürülmesi.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, yanıt için buyurun.

TRT HABER SPİKERİ SERMİN BAYSAL ATA – Kurumumuzun cevabı: RTÜK 15/8/2018 tarih ve 20900 sayılı yazısıyla Sayıştay Başkanlığı, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, BTK, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve kurumumuzdan yapılması planlanan frekans ihalesinde uygulanacak usul ve esaslar hakkında görüş sormuştur. Hem FM radyo yayıncılığı hem de sayısal televizyon yayıncılığı hakkındaki kurumumuz görüşleri RTÜK'e bildirilmiştir. Bundan dolayı RTÜK tarafından ülkemizde sayısal yayıncılığa geçiş sürecinin başlatılması beklenilmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

RTÜK'ten temsilci var mı burada? Bir kendinizi tanıtabilir misiniz arkadaşlar?

(RTÜK temsilcileri kendilerini tanıttı)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Bu öneriyle ilgili bir görüşünüz var mı?

RTÜK UZMANI MURAT ŞENER – Kurumumuzda çalışmalar sürüyor efendim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünüzü alalım.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Pardon, söz var.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkanım, TRT'nin değerli yöneticileri; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, burada "RTÜK tarafından ülkemizde yasal sayısal yayıncılığa geçiş sürecinin başlatılması beklenmektedir." sorusuna RTÜK'ün temsilcisi çok kısa ve anlamlı bir cevap verdi. Bu beni hiç tatmin etmedi. Yani yılda bir sefer yaptığımız bir toplantıya ben daha detaylı bir bilgi rica ediyorum. Varsa şimdi versin, yoksa bu konuyla ilgili ben yazılı bir cevap bekliyorum. Yani beni değil, sizleri de tatmin ettiğini ben düşünmüyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Yaşar, teşekkür ediyorum.

RTÜK'ten yazılı bir şekilde yanıt alalım.

Evet, başka söz almak isteyen yok herhâlde.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Konunun izlemede kalmasını, gerekli cevabın alındıktan sonra değerlendirilmesini arz ediyoruz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi de 2015 yılına ait 2 no.lu genel öneriyi okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayıştay raporunda yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesi.

TRT HABER SİKERİ SERMİN BAYSAL ATA – Kurumumuzun cevabı: Öneri doğrultusunda gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

BAŞKAN – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı?

Sayın Yavuzılmaz, buyurun.

DENİZ YAVUZILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli Komisyon üyelerimiz, TRT kurumunun Genel Müdürü ve yöneticileri; öncelikle Komisyonumuza hoş geldiniz.

Benim sorum: Sayfa 30 ek 13 “Kurum bütçesinin sağlıklı hazırlanması ve yönetiminin gider ve finansman planlamasında da önemli hatalara yol açmaması amacıyla, bütçenin üst yönetiminin amaçlara ulaşmada kullanabileceği en önemli yönetim araçlarından biri olarak kabul edilmesi, öncelikli üst yönetim tarafından sahiplenilmesi, bütçeyle ulaşılmak istenen hedeflerin açık olarak belirtilmesi ve gerçekçi olması, bütçe varsayımları, döviz kurları, büyüme oranları, enflasyon oranı, faiz oranları gibi mantıklı açıklamalara dayandırılması, geçmiş yıl verilerinin bütçe hazırlanırken bir etken olarak değerlendirilmesi...” Şimdi, soru böyle söylüyor, cevap da bu bağlamda. Birkaç tane arada kelimeyi çekersek “gerçekçilik”, “varsayım”, “döviz kuru”, “büyüme oranları” gibi kavramlar var sorunun içinde.

Şimdi, ben size Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay’a yazılı olarak cevaplamasıyla ilgili verdiğimiz bir öneriden bir soru okuyacağım, sonra bu bütçe planlamanızı nasıl gerçekçi yapabildiğiniz hususunda sizden yanıt talep edeceğim. Soruyu kısa olarak aktarmaya çalışacağım. Şöyle demiştik: “24 Haziran seçimlerinin ardından Kalkınma Bakanlığı yerine Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak Strateji Bütçe Başkanlığı kurulmuştur. Bu kurum Cumhurbaşkanlığına bağlı olarak döviz kurlarının Türk lirası karşısındaki kur değerlerini yıllara göre öngörmektedir. Ülkedeki tüm kurumlar, kuruluşlar ve şirketler kendi planlamalarını bu öngörülerle yapmaktadırlar.” TRT de bu kurumlardan tabii hâliyle bir tanesi. “Kalkınma Bakanlığının 2013 yılında hazırladığı Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı’nda 2018 yılı dolar-TL kuru 1,97 olarak öngörülmüştür fakat günümüzde geldiğimiz nokta itibarıyla yapılan öngörüler ile içinde bulunduğumuz durum arasında izahı çok zor bir fark bulunmaktadır.” 3 katı aşan bir fark. Bu konuyla ilgili olarak 2018 yılında öngörülen TL seviyesinin tutarsızlığının nedenini sormuştuk. Gelen yanıt söylüyorum, bu noktadan hareketle de sizin bütçe planlamanızı neye ve hangi parametrelere, hangi gerçekçi parametrelere dayandıracağınızı sormak istiyorum. Gelen yanıt

şu: “Ülkemizde uygulanmakta olan dalgalı döviz kuru rejimi çerçevesinde döviz kuru gelişmeleri piyasadaki arz ve talep koşullarına bağlı olarak oluşmaktadır. Kalkınma planları, orta vadeli programlar, beş ve üç yıllık dönemde ekonomiye ilişkin temel hedeflerin oluşturulduğu dokümanlardır. Plan ve program döneminde belirlenen hedeflere ulaşma noktasında bazı makro parametrelere ilişkin tahmin modelleri kullanılmaktadır.” Tahmin. “Onuncu Kalkınma Planı da bu çerçevede oluşturulmuştur. Soru önergesinde ifade edildiği şekilde herhangi bir tutarsızlık söz konusu değildir.” diyor. Yani 1,97 olarak öngörülen dolar-TL kuru onun 3 katı oranında artmış ve “Buna rağmen bir tutarsızlık yoktur.” diyor, “Her şey normaldir.”e getiriyor. Bu bağlamda size de yine döviz kuruna endekslilik olarak bütçe planlamanızda bu parametreye dayanmanız gerektiği söylenmiş. Dolayısıyla bu gerçekçilik çizgisini nasıl yakalayacaksınız? Sizden bu sorunun yanıtını bekliyorum.

BAŞKAN – Sayın Genel Müdürüm, yazılı olarak da verebilirsiniz.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM EREN – Sayın Başkanım, sayfa 30 ek 13’ün cevabı vardı, onlar zaten takdirinizde, okumuşsunuzdur. Belirli, spesifik bu soruyla ilgili de yazılı olarak cevabımızı ileticeğiz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ben de bu 2016’yla ilgili...

BAŞKAN – 2015’teyiz Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ama siz Deniz Yavuzılmaz’ın 2016’ya geçtiğini atladınız, ben de onun üzerine bunun üstüne atladım.

BAŞKAN – Kesmek istemedik yani.

ATİLA SERTEL (İzmir) – O zaman ben 2016’da konuşayım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Niye? 2015’te.

BAŞKAN – 2015’te mi, öyle mi? Peki, o zaman.

Sayın Sertel, bizi de yanılmayın lütfen.

Teşekkür ediyorum Sayın Yavuzılmaz.

Sayın Genel Müdürüm, Sayın Yavuzılmaz’ın sorusuna cevabı, biraz önce söylediğim gibi, yazılı olarak verirsiniz.

Şimdi 2016 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ben devam ediyorum. Madem 2015’te, bu aynı madde üstünde konuşmak istiyorum.

BAŞKAN – Peki, buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Şimdi, biz yaklaşık dört yıldır hem alt komisyonda hem de üst komisyonda TRT’yi yöneten arkadaşlarla konuşuyoruz, sorular soruyoruz, cevaplar almaya çalışıyoruz, pek çok sorumuza yanıt vermediği gerçeği ortada. Ama yapılan incelemelerde gördüğümüz gerçek şu: Sayıştayın kurum bütçesinin sağlıklı hazırlanması ve yönetimin gider ve finansman planlamasında önemli hatalara yol açmaması uyarısı giderek artan önem taşıyor. Bunu niçin söylüyorum? TRT’ye 2017 yılında sormuşuz “Elektrik, enerji hasılat payı, bandrol geliri ve reklam gelirleri ne kadar gerçekleşmiştir?” diye. Bize verdikleri yanıtta, enerji payı gelirlerinden yani elektrikten toplam aldıkları para 690 milyon 177 bin TL yani 690 trilyon civarında. Bandrol gelirlerinde yasal olarak artışla birlikte bu da arttı, 1 trilyon 472 milyar 968 diye devam ediyor yani bu eski parayla 1 katrilyon

472 trilyon. 2017’de reklam gelirlerinin 233 milyar 227 bin TL olduğunu söylüyor ve 2017 yılı toplam gelirlerinin 2 katrilyon 700 trilyon 238 diye devam ediyor yani yeni parayla baktığınız zaman 2 milyar 700 milyon diye söylüyor. 2 katrilyon 700 trilyon para toplamış TRT yani kasasına. Burada yaklaşık yüzde 10’un altında bir reklam geliri var yani yüzde 8’lere tekabül ediyor, yaklaşık 8-9’lara çünkü eğer yüzde 10 olsaydı, 270 milyar civarında bir gelir elde edecekti. Hayatın gerçeği şu ki bütün özel televizyonlar reklam gelirleriyle ve film satışlarıyla ayakta dururken TRT’nin ayakta duruş nedeni tamamen elektrik ve bandrol gelirlerinden olduğu gerçeği ortada. Buna rağmen TRT’nin halktan topladığı vergilerle gerçekten dış yapımlara harcadığı paranın bu uyarı açısından çok yüksek olduğunu da görüyoruz. Zaman zaman sorduğumuz sorulara yanıt vermemenize rağmen TRT’nin yaklaşık yüzde 50’nin üzerindeki gelirinin dış yapımlara harcadığını ve bu dış yapımlarda TRT’nin kendi yetişkin ve kendi yetenekli personelinin devre dışı bırakılarak paranın önemli bir kesiminin dışarıya aktarıldığını tespit ediyoruz Sayıştay raporlarından ve sizin söylediklerinizden.

Tabii, burada çok söylenecek söz var ama ben özetleyerek gitmek istiyorum. Sorduğumuz sorularda ve aldığımız yanıtlarda bir açıklık yok. Örneğin, biz bir soru soruyoruz, diyoruz ki: “Ya, şu dizi film kaç mal oldu, nasıl anlaştınız, bunun ederi nedir? Siz bize diyorsunuz ki: “Bu, ticari sırdır.” Yani ticari sır olamaz bu. Çünkü neden ticari sır olamaz? TRT’nin yaptığı harcamanın önemli bir payının dış yapımlara gittiğini göre göre siz hâlâ aynı kafayla “Biz veririz ve bunu da ne KİT’e ne Türkiye Büyük Millet Meclisine ne işte kimseye açıklamayız.” diyorsunuz. Bu hiç doğru bir yaklaşım tarzı değildir. Eğer biz sizi denetliyorsak, eğer buradaki KİT Komisyonunda görev gören arkadaşlarımızın her biri TRT’yle ilgili düşüncelerini söylemek istiyorsa bu harcananlarla ilgili mutlaka bilgi sahibi olması gerekiyor. Yine soruyoruz, mesela “TRT’de kaç tane araç var?” diyoruz, “Ne kadar mazot harcadınız?” diyoruz. Cevap vermiyorsunuz, “Bu da ticari sır.” diyorsunuz. Böyle bir ticari sır olabilir mi? Yani kiraladığınız arabanın bedelini bildirmemek ticari sır olabilir mi? Bakın, ben Meclise soru önergesi verdim. Sayın Meclis Başkanımız bize ne kadar harcama yapıldığını, Mecliste ne kadar araç olduğunu, ne kadar mazot harcadığını, hepsini kalem kalem açıkladı. Türkiye Büyük Millet Meclisi bu konuda bir milletvekiline hesap verirken siz TRT olarak KİT Komisyonuna nasıl oluyor da hesap vermekten kaçınıyorsunuz? Arkanızdaki güç nedir, merak ediyorum. Yani bu nasıl bir anlayıştır? Burada aslında sormak istiyorum Sayıştaya: Bunları açıklama zorunda mı, değil mi?

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayıştay da eleştiriyor mu bunu?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayıştaya soruyorum: Bu kalemleri, harcamaları açıklamak zorunda mı, değil mi?

BAŞKAN – Sayın Sertel, zaten...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, size soruyorum.

BAŞKAN – Bana soru soramazsınız.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bu yanıtları açıklamak zorunda mı, değil mi?

BAŞKAN – Sayın Sertel, bana soru soramazsınız.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sorarım.

BAŞKAN – Hayır, soramazsınız.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Peki, bir dakika...

BAŞKAN – Sayın Sertel, Sayıştay üyelerimiz burada.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayıştay bizim adımıza, Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetçilik görevini görüyor. Biz de buradan aldığımız bilgiler ışığında kurumu denetlemeye çalışıyoruz. Ama kurum eksik bilgi verirse, kurum gerçeği söylemezse biz neresinden tutup denetleyeceğiz Sayın Başkan?

BAŞKAN – Sayın Sertel, izninizle...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Şimdi, benim sorumun açılmasını ve bu konudaki cevabı sizin samimiyetinize dayanarak soruyorum yani ben yoksa sizi sorgulamak için sormuyorum. Siz KİT Komisyonu Başkanı olarak bu kurumun hesaplarının bütünüyle açıklanmasından yana mısınız, değil misiniz? Benim merak ettiğim o.

BAŞKAN – Herhâlde yanındayız, şeffaflıktan yanayız.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Evet, bitti, nokta, şeffaflıktan yana.

BAŞKAN – Bir saniye.

Sayın Sertel, şimdi Sayıştay denetçilerimiz burada. Zaten kurumda denetim görevini ifa ediyorlar. Sizin sorularınızla ilgili veya denetim esnasında o konuyla ilgili bir uygulama hatası veya yanlışlık varsa veya farklı bir durum varsa zaten onlar raporunu yazmakla yükümlü. Demek ki böyle bir durum yok, yazmamışlar.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Hayır, var, var.

BAŞKAN – Hayır, anlatamadım yani varsa yazılmıştır...

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayfa 25, ek 23.

BAŞKAN – Tamam, peki.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Var, var, bunların hepsi var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Var, tamam, görmüşsünüz. Niye arıyorsunuz, ne istiyorsunuz?

ATİLA SERTEL (İzmir) – İşte söylüyorum, bakın: Biz sormuşuz alt komisyonda, demişiz ki: Arkadaş, siz bu yayıncılığa... Örneğin TRT’de benim sürekli üzerinde durduğum ve bir türlü baş edemediğim bir durum var. Diyorum ki: Arkadaş, TRT’nin onlarca spor spikeri var, onlarca iyi yetmişmiş elemanı var. Siz niye Ersin Düzen’e... Şimdiki rakamlarla söylemiyorum ama geçmiş dönemde ticari sır değilken yani değil dedikleri 2015’te, 2016’da verdikleri rakamlara göre 35 bin lira program başına para veriyorlardı. Şimdi acaba bu 50 bin lira oldu mu? Kimileri “70 bin lira oldu.” diyor. Ben bunu öğrenmek istiyorum. Yani, Ersin Düzen’e siz her hafta program başına 70 bin lira veriyor musunuz, vermiyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Sertel, bunları lütfen geneli üzerinde söz verdiğim zaman...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bunlar bütçeyle ilgili Sayın Başkan.

BAŞKAN – Anladım ama geneli üzerinde zaten konuşacaksınız.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Biz burada bütçeyi anlatıyoruz. Siz TRT olarak halktan topladığınızı bütün elektrik paylarını, bandrolleri alabildiğine bütçenizi açarak millete ulufe dağıtır gibi dağıtmakla mı mükellefsiniz? Ben bunu sormakla mükellefim. Yani, TRT’ye ben de para ödeyen bir insanım, en azından vatandaşım.

Bakın Sayın Başkan, siz de bunları öğrenin, bilin yani çok önemli şeyleri söyleyeceğim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum aydınlatmanız için.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Aydınlatacağım sizi.

BAŞKAN – Ben biliyorum, biliyorum.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Elektrik katkı payından TRT'nin on dört yılda elde ettiği gelir 4 milyar 69 milyon lira, bandrol ücretlerinden elde ettiği gelir 3 milyar 320 milyon dolar, reklam gelirleri 556 milyar dolar. Bakın, diğer gelirler, maç yayınları, telif ücretleri 1 milyar 189 milyon. On iki yılda bir ailenin TRT'ye ödediği kişi başına rakam 400 liradır. Yani, siz şimdi vatandaşın 400 lirasının hesabının sorulmasını istemiyor musunuz? İstemiyorsanız susalım ama ben bunu soracağım ve devam ediyorum Sayın Başkan.

Bakın, sordum, dedim ki: Mecliste ne kadar araç var, ne kadar benzin kullanıyorsunuz? Meclis Başkanı bize cevap verdi. TRT'ye sorduk, dedik ki: Taşıt Kanunu'na göre... “Burada mevcut idari araçlar, idari hizmetler yayın araçları doğrultusunda kurumsal amaçlı ilgili birimlere kullanılmaktadır.” demişsiniz “69 adet binek aracı kullanılmakta olup firma ile kurumumuz arasında imzalanan sözleşme gereği ticari sır kapsamındadır.” Siz burada ticaret yapmıyorsunuz ki, bir kiralama yapıyorsunuz, onun bedelini burada açıklamak zorundasınız ve bunu açıklamazsanız zan altında kalırsınız. Bu firmaya ne kadar ödediğiniz konusunda rakamların boyutlarını biz bilmezsek, çok büyük boyutlarda rakamlar söylenirse yanlış olur.

Yine, bakın, bir soru sordum -mesela ben KİT Komisyonunda diğer yönetim kurulu üyelerine de sormuştum, size de sordum- dedim ki: TRT Yönetim Kurulu üyeleri toplantı başına ne kadar ücret almaktadır? Kişi başına 2017 yılında aldıkları ücret ne kadar? diye sormuştum, bana cevap vermişsiniz, demişsiniz ki: “Kişi başına yönetim kurulu üyelik ücretinin bir aylık tutarı genel müdür maaşındaki brüt ücretin toplam yüzde 50'si kadardır.” İyi de biz genel müdürün brüt maaşını biliyor muyuz ki? Yani, hiç bilinmeyen üzerinden bir bilinmeyen rakamı açıklıyorsunuz. Bakın, bütün internet sitelerinde, bütün medyada milletvekili maaşları milletin ağızındayken sizin ne kadar aldığınızı ben merak ediyorum ve soruyorum yani bunu söylemekte ne sakınca var? Bizim maaşımız, bütün harcamalarımız, bütün sağlık giderlerimiz bütün gazetelerde, yayınlarda, televizyonlarda parça pinçik edilircesine söyleniyor da sizin yönetim kurulu üyelerinizin maaşı, parası, sizin yönetim kurulu başkanı olarak aldığınız maaşınız niye söylenmiyor? Yani, böyle bir şey olabilir mi? Ben bütün bunları bütçenin açıklığı ve şeffaflığı açısından istiyorum. TRT'nin şeffaflığı... TRT'nin zaten yanlış yayıncılığını falan eleştirmeyeceğim, sonra onlarla ilgili soru soracağım, Atatürk'e hakaret eden yayınlarınızın, Fetullah Gülen terör örgütünün nasıl övdüğünüze ilişkin belgelerin, şarkıların nasıl yayınlandığını hele son dönemde “FETÖ'ye karşı mücadele ediyorum.” denilen noktada FETÖ'ye ne kadar övgüler düzdüğünü TRT'nin, bunları elbette ki söyleyeceğim ama ben şimdi bütçeyle ilgili konuşuyorum ve bütçeyle ilgili bunlara açık ve net yanıt bekliyorum. Eğer bunları açıklamazsanız çok samimiyetle söylüyorum ben bunu BİMER'e, diğer yerlere ve hayatım boyunca da konuşacağım, sizin aldığınız rakamları da harcadığımız rakamları da kamuoyunun da açıkça bilmesi lazım çünkü TRT devlet kuruluşudur, devlete mal olmuştur, halkın televizyonudur, halk tarafından kesilen gelirlerle belirlenmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

2016 yılının 1 No.lu önerisini okutuyorum, buyurun:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayım Hizmetleri Hakkında Kanun'da 09/02/2017 tarih ve 29974 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 687 sayılı KHK ile yapılan değişiklikle özel medya hizmet sağlayıcı kuruluşların kendilerine tahsis edilen televizyon kanalı mültipleks kapasitesi ve radyo frekanslarından yapacakları yayınların sermayesinin en az yarısı kamuya ait verici tesis ve işletim sistem şirketine ait altyapı üzerinden yapılması zorunluluğunun getirildiği, bunun yanı sıra PTT A.Ş.'nin 30/03/2017 tarihinde yapılan Genel Kurulunda bu amaçla Kule Verici Tesisleri İşletim ve Teknolojileri

Anonim Şirketi'nin kurulmasına karar verildiği dikkate alınarak 29/05/2012 tarihi itibarıyla kurulan ve kurumun hali hazırda yüzde 10 oranında hissesi bulunan Anten A.Ş.'nin geleceğinin ve/veya ortaklık yapısının yeniden belirlenmesi.

TRT HABER SİKERİ SERMİN BAYSAL ATA – Bu konuda kurumumuz hukuk müşavirliği ilgili kurum ve kuruluşlarla gerekli görüşmeleri yapmaktadır. RTÜK tarafından henüz karasal sayısal televizyon yayın frekansları ihalesi yapılmadığından bu ortamdaki yayının yapılıp yapılmayacağı konusu belirsizliğini korumaktadır. Bu aşamada Anten Anonim Şirketindeki ortaklığımızın devamı yada sonlandırılması hususları, RTÜK nezdindeki görüşmelerimiz ve genel olarak sektör ile müzakere aşamasındadır.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Bu konuda Sayıştayın önerisini ve görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Kanunda gerekli düzeltmeler yapılmıştır. İzlemede RTÜK tarafından yapılması gereken işlemler vardır. izlemede kalmasını arzu ediyoruz.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2016 yılının 2 No.lu önerisini okutuyorum, buyurun:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 2:

RTÜK tarafından belirlenecek yeni bir plana göre yakın vadede karasal vericilerle sayısal yayıncılığa geçiş mümkün gözükmediğinden, ayrıca uydudan ve diğer ortamlardan yapılan yayınların izleyiciler tarafından daha fazla tercih edildiği bilindiğinden, ülkenin coğrafi koşulları nedeniyle oldukça yüksek maliyetli bir hizmet niteliğindeki karasal vericilerle yapılan analog televizyon yayınlarının kapsama alanı ve yayınlanan programlar açısından gözden geçirilip daha tasarruflu davranılması amacıyla başlatılan çalışmaların sürdürülmesi.

BAŞKAN – Yanıt için buyurun.

TRT HABER SİKERİ SERMİN BAYSAL ATA – RTÜK tarafından seçilen emisyon noktaları dışındaki istasyonlardan yapılan analog televizyon yayınlarından izleyici kitlesi az ve işletme maliyeti yüksek olanlar tespit edilerek yönetim kurulu kararıyla yayınların bir kısmı sonlandırılmış olup bu kapsamda çalışmalar sürdürülmektedir. Karasal vericilerle sayısal yayıncılığa geçiş süreci netleşince daha detaylı bir çalışma yapılacaktır.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde Sayıştayın bu konuyla ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İzleyelim efendim.

BAŞKAN – Önerinin izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2016 yılının 3 No.lu genel önerisini okutuyorum, buyurun:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 3:

Sayıştay Raporunda yer alan diğer öneri ve tavsiyelerin yerine getirilmesi.

BAŞKAN – Buyurun yanıt için.

TRT HABER SİKERİ SERMİN BAYSAL ATA – Öneri doğrultusunda gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer öneri ve tavsiyelerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Herhâlde yok.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Mustafa Savaş'ın, yazılı cevap verilmesi gereken konuların cevaplarının Komisyon tutanaklarının TBMM "web" sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içinde Komisyon Başkanlığına iletilebileceğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Sayın Genel Müdür, sayın üyelerimizce sorulan sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili cevaplarınızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi web sayfasında yayımlanmasından itibaren on beş gün içerisinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

II.-KONU (Devam)

A)GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü'nün (TRT) 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri (Devam)

BAŞKAN – Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize ben şimdi söz vereceğim.

Değerli üyeler, daha önce de bu konuda uyarıda bulunmuştum ancak bir kez daha uyarıda bulunmak istiyorum.

Değerli üyeler, bu sözü ancak bir kere vereceğim. Lütfen söz sırası geldiğinde zamanı da etkili kullanmak adına bütün konuşmanızı yapınız, sorularınızı da sorunuz diyorum.

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, ben biraz uzun konuşacağım, sanıyorum kesmezsiniz ve araya girmezsiniz. Buna memnun olurum.

BAŞKAN – Duruma göre bakarız Sayın Sertel, baştan pazarlık yapmayın.

ATİLA SERTEL (İzmir) – O zaman söz hakkımı bölerseniz ben de ikinci kez söz hakkını savunurum.

BAŞKAN – Buyurun, bölmem merak etmeyin.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Çünkü bölerseniz ikinci kez söz hakkı doğar.

BAŞKAN – Pazarlık yok Sayın Sertel, ben pazarlığı sevmem.

Buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Pazarlık yapmıyorum ben, burası pazar yeri değil, burası Türkiye Büyük Millet Meclisi.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, TRT'nin yöneticileri; şimdi ben başından itibaren o bütçe konusundaki iddiamı ve ısrarımı size sorularla yönelttim ve o sorulara yanıt istiyorum ama tabii soruları düzenli bir biçimde soracağım ve o düzen içerisinde de yanıt isteyeceğim.

Yani, bana göre ticari bir sır olmaz. Mesela, araç kiralaması belli bir bedele dayalıdır, ticari sır olmaz. Bir program yaptırırınız dışarıya, bir bedel ödersiniz, bu ticari sır değildir. Yani siz banka değilsiniz ki ticari sırlar taşıyasınız, herhangi birinin mevduat rakamını sormuyoruz ki biz size, biz size “Bu programı kaçta yaptınız?” diye soruyoruz, bu kadar basit. Bunun ticaretle ne ilgisi var? Yani, bu konuda ısrarım kesin ve sorduğum sorulara yanıtlar bekliyorum.

Bakın Sayın Genel Müdür, sizin elinizde çok sayıda, çok iyi yetişmiş spor spikeri var, inanılmaz spor bilgisine sahip insanlar var. İsim saymayacağım, şimdi översen ben onları yani birisinin, ikisinin ismini söylersem Allah muhafaza görevden alırsınız, belki TRT’den atarsınız, onun için isim vermeyeceğim ama çok sayıda var çünkü TRT bir okul. Yıllar öncesinden TRT’ye girmiş insanlar dilini, eğitimini, her şeyini TRT’ye borçlu ve bu arkadaşımız eğer Türkçe’yi iyi kullanıyor ve iyi bir spikerlik yapıyorsa TRT’den öğrendiklerinin ve kendisini yetiştirmek için olağanüstü bir çaba harcadığının bilincindeyim ben. Bu meslektenim ben, insanlar kendilerine yatırım yapmakla ancak belli yerlere gelebiliyorlar ve TRT’de çok sayıda sizin personelinizden kendisine yatırım yapan insanlar var. Siz niye ısrar ediyorsunuz bir kişiye bu programı, Stadyum programını yaptırmaya? Haftada iki gün yaptırıyorsunuz ve bir program için verdiğiniz para bir TRT çalışanının 6-7 maaşı kadar. Bu yazık değil mi, günah değil mi? Yani, Ersin Düzen 50 bin lira mı alıyor, 70 bin lira mı alıyor program başına? Niye TRT’nin elektrik paralarından, halkın elektrik paralarından bu adamın cebine para aktarılmış olsun? İki eski futbolcuyla yanına alıp bir maç görüntüsü üzerinde saatlerce konuşmak program yapmak mıdır Allah aşkına? Şifreli kanal olduğu için, şifreli kanalda maçları izleyemeyen yurttaşlar zorunlu olarak TRT’de -TRT de o şifreli kanaldan o maçları satın almaktadır, onun için de ayrı bir miktar ödemektedir- saatlerce bu insanı dinlemek yerine, TRT’nin kendi elemanını keyifle dinleyemez mi? TRT’nin birçok spor programını ben izliyorum ve genç arkadaşların, genç spikerlerin, kadın spikerlerin çok başarılı işler yaptığını görüyorum sabah programlarında, Atila Gökçe’yle beraber program yapan kızın son derece başarılı olduğunu ve aktüaliteyi de sporu da iyi takip ettiğini biliyorum. Nedir bu Ersin Düzen’le sizin aranızdaki düzen? Yani, bu bir çelişki bana göre. Yani, böyle ver parayı yapsın, ver TRT’nin stüdyosunu, ver TRT’nin kameramanını ondan sonra Ersin Düzen’in cebine koy parayı... Yani, TRT’nin bu konuda... Sayıştayın da bu konuda ısrarı olduğunu biliyorum, yazıyor zaten size “Kendi elemanlarınızı kullanın, kendi kadronuzla yapın bu işleri.” diyor. Dizi filmleri anlarım hani dizi filmde sizin kadronuz yoktur, onun için bir bütçe ayırabilirsiniz, bunu anlarım ama bir program yapımında, hele bir spor programı yapımında bir insanın bu kadar kayrılmasının özelliği nedir, doğrusu çok merak ediyorum.

Şimdi, sordum ben, dedim ki... Yani, bir şey var size geçmiş dönemden, TRT’de FETÖ yapılanması inanılmaz derecede üst boyutlara gelmişti. Sorduğum sorulardan da bu zaten ortaya çıktı, siz yanıtladınız bana. Ben sordum, dedim ki: Arkadaş, bu 15 Temmuz darbesinden sonra yani bu hain darbeden sonra bu kurumdan ihraç edilen kişi sayısı kaç? İhraç edilenlerin kaç yargılanmaktadır? Bu ihraç edilenler hangi genel müdürler döneminde girmiştir ve bu konuda TRT herhangi bir suç duyurusunda bulundu mu? Bulunmadığı açık. Ama gördüğüm şu: Bakın, Yücel Yener’den başlamışsınız, Tayfun Akgüner -Allah rahmet eylesin vefat edenlere- Kerim Aydın Erdem, Cem Tuna, Tunca Toskay, Şaban Karataş, İbrahim Şahin ve Şenol Göka dönemlerini almışsınız “Bu dönemlerde başlamış.” demişsiniz ama İbrahim Şahin döneminde 2.337 kişi bu kuruma girmiş, Şenol Göka tarafından da 437 kişi işe alınmış ama İbrahim Şahin döneminde 392 kişi ihraç edilmiş yani sizin verdiğiniz rakamlar... Toplamda 461 kişi ihraç ediliyor, 7-8 genel müdür sayıyorsunuz, bunun birisi çok dikkati çekiyor, 392’si ihraç ediliyor İbrahim Şahin döneminde. Bütün genel müdürler döneminde 59 kişi, İbrahim Şahin döneminde 392

kişi. FETÖ yapılanmasının açık ve net bir biçimde TRT’de olduğu dönem İbrahim Şahin dönemidir. İbrahim Şahin TRT Genel Müdürlüğünden sonra Samsun Valiliğine gitti, oradan açığa alındı, şimdi duruyor.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Açığa alınmadı.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Merkeze alındı.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Merkeze alındı. Burada yargılananlar, burada ceza alan TRT mensupları var FETÖ davası nedeniyle. Peki, bunları oraya kadrolayan ve bunları oraya çeken insanla ilgili tek soruşturma açılmaması TRT açısından da, TRT’nin kendi hukuksal konumunu koruması açısından da “Ya, bizimle bu işin bir ilgisi yok. Bu dönemde bu olay yapıldı.” niye denmedi, niçin bu konuda bir başvuruda bulunmadınız, konuşmadınız? Bakın, sizin kripto FETÖ’cülerin devam ettiği nereden belli arkadaşlar, siz bunları yakalayamıyorsunuz ama kamuoyu çok iyi yakalıyor ve kamuoyunda çok önemle de altını çiziyoruz, kaçırıyorsunuz çünkü. Şimdi, tabii, ticari sır değilse onu da açıklayın yani FETÖ’cü şirketlere ne kadar para aktarılmış bu dönemde, onu da ben merak ediyorum şahsen. Yani, desteklenmiş, beslenmiş, o besleme ne kadar, onu da ben çok merak ediyorum. Bakın, kaçırdıklarımızı söylemek istiyorum; Atatürk düşmanlığı yapılıyor TRT’de. Yani Payitaht Abdülhamit dizisinde “Osmanlı’yı kendi evlatları bizim için yıkacak, merak etme. Onlar Peygamber’in izini takipten vazgeçsin, kitaplarını kapatsın, tarihinden utansın, Batı’nın kuyruğuna takılsın, imamlarının ipleri papazların ve hahamların eline geçsin, gör bak ben onlara neler yaptırıyorum.” diye dizinin içinde geçiyor. Mustafa Kemal Atatürk Dönemi’ni ve Kurtuluş Savaşı kahramanlarını töhmet altında bırakan ifadeler bu dizi içerisinde kullanılıyor.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Atatürk’le ne alakası var? Niye Atatürk’e bağlıyorsun onu ya? Yerli iş birlikçilerinden bahsediyor, Atatürk yerli iş birlikçi mi?

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Bu kadar zorlamanıza gerek yok.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Çok yanlış bir ifade bu.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bakın, TRT’ye Atatürk’e hakaret davası açıldı. Bu davayı açan ben değilim, bu davayla ilgili herhangi bir suç duyurusunda bulunmuş değilim. Kim açtı biliyor musunuz? Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı açtı. TRT Türk’te Osman Yüksel Serdengeçti’nin Türkiye Cumhuriyeti ve devrimlerinin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk’e hakaret konuşmasına yer verilen belgesele izin verdiği gerekçesiyle TRT denetmeni İlyas Aksoy hakkında dava açtı ve bu davayla ilgili... Bu dava ne oldu, onu da ben soruyorum size, siz de müdahil oldunuz mu davaya? Acaba savcılığın açtığı davayla ilgili, bu İlyas Aksoy’yla, Atatürk’e hakaret suçunu düzenleyen Atatürk Aleyhine İşlenen Suçlar Kanunu’nda bir yıldan üç yıla kadar hapsi istenen TRT denetçisiyle ilgili siz ne yaptınız, onu da çok iyi bilmek isterim. Ama asıl FETÖ’cülerle ilgili bombalardan biri de şu: Bakın, seçimlerden iki gün önceydi, 24 Haziran seçimlerinden iki gün önce 22 Haziranda TRT’nin Diyanet Televizyonu’nda bir skandal oldu. Bu TRT Diyanet’de güftesi Fetullah Gülen’e ait, FETÖ’ye ait bir ilahi yayınlandı. Dahası TRT ekranlarına da adı soyadı yazıldı. Bununla ilgili yaptırımımız nedir, bilmiyorum. Bu arkadaşlar da görsünler TRT ekranında, burada görüntüsü de var bakın arkadaşlar “Güfte: Fetullah Gülen” diyor. Ya, bu nasıl FETÖ’ye karşı bir mücadeledir? Yani, ben bunu söylediğim zaman siz sesinizi yükseltmeyin, bize sahip çıkın. Biz aslında bunu görüp bildiriyoruz, TRT’nin bu kaçaklarını, TRT’nin içindeki kripto FETÖ’cülerin de göstergesi olarak, delili olarak size ben bunu sunuyorum. Yani, siz sinirleniyorsunuz arkadaş, araştırana, konuşana, okuyana, yazana kızılıyorsunuz, hiçbir şey demiyorsunuz, kurumları aklıyorsunuz, kurumlar çok güzel, fevkaladenin fevkinde “Devam edin aslanlarım.” Ondan sonra 22 Haziranda, FETÖ’yle mücadeleden iki yıl sonra FETÖ’nün bestesi TRT’nin ekranına çıksın ama bir tane Cumhuriyet Halk Partili, bir tane İYİ PARTİ’li, bir tane HDP’li, bir tane MHP’li çıkıp hiçbir

programında konuk olamasın, böyle bir şeyi kabul etmek mümkün değil. TRT tamamen yanlı olduğu gibi, TRT'nin içindeki FETÖ'cüler de bitmemiştir arkadaşlar. Ben buradan bu ihbarı yapıyorum. Bundan sonra Fetullah Gülen'e övgü, şarkı, beste, ona ilişkin övgü nameleri diziyorsa TRT, TRT'nin Yönetim Kurulunu istifaya davet ediyorum. Bu kadar denetimsiz, bu kadar kötü bir yönetim biçimi olamaz. Darbeci deniyor, 15 Temmuz şehitleri deniliyor -denilsin tabii, biz 15 Temmuz şehitlerinin yanındayız, Allah'tan onlara rahmet diliyoruz, çoluk çocuğuna gerçekten iyi bir gelecek diliyoruz, biz onların yanındayız, onların safındayız- ama siz kalkıyorsunuz darbecinin isminin yazılı olduğu bestesini TRT ekranlarında çalışıyorsunuz. Bu ne çifte standart, böyle bir şey olabilir mi?

Bakın, devam ediyorum arkadaşlar. Yani Başkan, üzülüyorum ve sıkılıyorum bu tip olaylara.

BAŞKAN – Üzülmeyin, üzülmeyin, niye üzülüyorsunuz?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Üzülüyorum ve sıkılıyorum çünkü...

BAŞKAN – Konuşuyorsunuz zaten, konuştukça rahatlıyorsunuz, konuşarak rahatlıyorsunuz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Hayır rahatlamıyorum, ben rahatlatıyorum, bazılarını rahatlatıyorum.

BAŞKAN – Siz sorularınızı sorun, ikide bir de bize atıfta bulunmayın lütfen.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bulunurum, siz bize bulunduğunuz için karşılık payı var, siz de bulunmayın.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Size bilgi notlarını sunuyorum, sorularımı soruyorum, bunları not olarak da verebilirim ama siz zaten kayda giriyorsunuz.

2017-2018 yılı elektrik enerji hasılat payı... Çünkü her gün artıyor. Elektrik payı artıktı, AKP elektriğe zam yaptıktı siz keyiften dört köşesiniz, bundan en büyük mutluluğu siz duyarsınız. Elektrik enerjisi hasılat payı, bandrol geliri, reklam ve diğer gelirleri ne kadar gerçekleşmiştir? 2017 ve 2018 yılı kurumun toplam geliri ne olmuştur?

2017-2018 yılında dış yapımlara kiralanan programlara, kurum dışından temin edilen haber giderlerine ve hizmetinden yararlanan şahıslara ayrı ayrı ve toplamda ne kadar ödeme yaptınız? Ticari sır olmaktan çıkarın, bunları açıklayın, kamuoyu bilgi sahibi olsun. TRT'de günümüz itibarıyla dış yapımlar olarak yayınlanan dizi ve program sayısı kaçtır?

2018 yılı itibarıyla dış yapımlar için hangi programa, hangi diziyeye, hangi belgesele ve hangi çizgi filmlere bölüm başı ne kadar ücret ödenmektedir? Biliyorsunuz değil mi çizgi filmde Atatürk'e hakareti? Onu da biz gerekli yere getirdik, gerekli sunumu yaptık. Geçen gün bir tane kendini bilmeyen kişinin ne kadar ağır, tacizkâr konuşma yaptığını da biliyorsunuz. Onunla ilgili de RTÜK'e başvuruda bulundum. O RTÜK başvurusunda çok açık ve net görülüyor. Dedik ki: Bu arkadaş niye bu hakaretleri yaptı ve bununla ilgili TRT niye buna izin verdi? Yine gözünüzden kaçtı. Yine aynı şekilde duruyor.

22 Haziranda TRT'de o televizyon skandalından sonra geçtiğimiz 31 Ekim 2018'de Pelin Çift'le Gündem Ötesi programında Prof. Hülya Tezcan ile bilmem Doçent –kendine doçent diyen biri- Teyfur denilen bir adam diyor ki: "Ben çok rüyamda Allah'ı, Peygamber'i, Kâbe'yi görüyorum. Bir gün odaya girdim, Kâbe örtüsü var. Allah'ı çok görürüm. Bir gün üniversitedeki odaya gördüm Kâbe örtüsünün parçası benim masama konmuş." Ya siz bu konukları nereden buluyorsunuz Allah aşkına ya? Nereden buluyorsunuz yani nasıl bir kafadaki adamları bulup bulup konuk yapıyorsunuz ya? Akli başında bir milletvekilinin konuk olduğunu görmedim ben sizin programlarınızda. Nereden buluyorsunuz siz bu Allah'ı gören, Peygamber'le iletişim kuranı ya? Olur mu böyle şey ya?

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Halk TV'de de var böyle.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ya yanlış, orada da varsa o da yanlış kardeşim. Biz burada Halk TV’yi yargılamıyoruz, TRT’yi konuşuyoruz. Halk TV gelsin, Halk TV de kamu kuruluşu olsa, o da buraya gelse biz onun yanlışlarını da söyleriz.

TAMER DAĞLI (Adana) – Sayın Sertel, yalnız konuk olan milletvekili arkadaşlara da hakaret etmiş oluyorsunuz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Hayır, konuk olan milletvekillerine ben hakaret etmiyorum.

TAMER DAĞLI (Adana) – “Nereden buluyorsunuz bu milletvekillerini?” diyorsunuz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Hayır, hayır, milletvekillerini demiyorum, bu adamları diyorum. Bakın, akli başında milletvekillerini çıkarın, bu adamları nereden buluyorsunuz diyorum.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Akli başında olmayan milletvekili mi var Sayın Sertel?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yani öyle bir şey der miyim, akli başında olmayan milletvekili der miyim? Kendi arkadaşlarımı mı kötüleyeceğim ben ya?

TAMER DAĞLI (Adana) – Ama öyle anlaşılıyor.

BAŞKAN – Peki, karşılıklı konuşmalıyım, tamam.

Buyurun Sayın Sertel ve toparlayalım lütfen.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Arkadaşlara yanıt vermek zorunda kalıyorum Sayın Başkan, vaktim değerli ama onlar alıyorlar, olsun, iyi arkadaşlarımız.

Bakın, arkadaşlar, bu dış yapımlar ve çağırdığımız konuklar konusunda titiz olun, lütfen, rica ediyorum, titiz olun. Bu toplumu siz... TRT diğer televizyonlara benzemez. TRT kamunun sesidir, devletin televizyonudur. Halk TV yapabilir, başka kanal yapabilir, onun cezalandırıcı kurumları vardır, başka şeyler vardır ama sizin izlenme açısından, devlet televizyonu olmanız açısından çok büyük öneminiz var. Siz öyle sıradan bir kanal değilsiniz, TRT’siniz siz. O açıdan bunları özellikle altını çizerek söylüyorum. Çağıracağımız konukları iyi irdeleyin, iyi denetleyin, bu adamın geçmişine bir bakın, akli melekeleri yerinde mi değil mi hakikaten kontrol ettirin ya, önüne gelen çıkıyor ya TRT’ye. Yani, başka bir şey söylemek istemiyorum bu konuda.

Arkadaşlar, 2016 yılında tanıtım, reklam ve misafir ağırlama giderleri 9 milyon 700 bin lira olmuş yani 9 trilyon 700 bin lira. Tamam, doğru, güzel, iyi yapmışsınız, iyi ağırlamalar. 2017-2018 yılında bu kalem, bu harcama ne kadar yükseldi? 2018 yılına ait tanıtım, reklam filmi, misafir ağırlamanın ayrıntılı dokümanını istiyorum ben.

Yine, geliyorum Ersin Düzen’e. Ersin Düzen tarafından hazırlanan, sunulan Stadyum programı haftada kaç gün yayınlanmaktadır? Stadyum programı için bölüm başı ödenen ücret ne kadardır? Şu an TRT kanallarında hangi şahıslar, hangi ücretlerle program yapmaktadır? Bu kişilerin aldıkları ücretleri kamuoyuna değilse bile KİT kuruluna açıklamanız gerekir diye düşünüyorum çünkü biz denetliyoruz sizi, maddi manevi denetliyoruz hatalarıyla. Bizim denetim hakkımızı gasp etmeyin rica ediyorum.

24 Haziran Cumhurbaşkanlığı genel seçimleri öncesinde Ocak 2018 ile 24 Haziran 2018 tarihleri arasında iktidar partisiyle ilgili olarak TRT’de kaç dakika yer verdiniz? Aynı zamanda, aynı süre zarfında Cumhuriyet Halk Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi, HDP, İYİ PARTİ ve Saadet Partisi için ayrı ayrı belirtmek üzere kaçar dakika haber yaptınız? Tabii haber yapmak sadece onların sesini duyurmak değil, sizin haberlerinizde genelde muhalefet partilerine eleştirel gözle yaklaşarak haber yapılıyor, ben onları da haberdan sayayım ama dakikaları alayım.

2018 yılı başından günümüze kadar iktidar partisine mensup kaç kişi TRT ekranlarına konuk olarak alındı? Sevgili hemşehrim biraz önce söyledi. Bu kişilerin isimleri ve toplam yayın süreleri nedir? 2018 yılı başından günümüze kadar Cumhuriyet Halk Partisi, MHP, İYİ PARTİ, Saadet Partisi başta olmak üzere muhalefet partilerine yönelik kaç kişi TRT ekranlarına konuk olarak alındı? Bu kişilerin isimleri ve toplam yayın süresi nedir? Özellikle CHP ve İYİ PARTİ yetkililerinin çıkarıldığı program sürelerini ben merak ediyorum. HDP hiç çıkmıyor zaten, ona tamamen kapatmışsınız ekranı, onu parti olarak da görmüyor TRT. Doğrusu merak ediyorum, CHP ve İYİ PARTİ'yi merak ediyorum.

TRT World kanalının 2016 yılında kuruma maliyetinin 107,9 milyon olduğu belirtiliyor. TRT World kanalının 2017 ve 2018 yılında kuruma maliyeti ne kadar olmuştur? Bu kanalda bugün itibarıyla kaç kişi görev yapmaktadır? Bu kanalda çalışanların maaş ortalaması nedir? Bunu niye soruyorum biliyor musunuz arkadaşlar? Bu “TRT çalışanının maaşı ‘yok artık’ dedirtti” diye bir haber okudum. İnanmadım, inanmadım yani bu korkunç bir şey. Barwick diye bir adamın 65 bin dolar maaşla çalıştığı falan yazıldı. Doğru olmadığına inanıyorum ben yani 65 bin dolar TRT herhâlde bir kişiye vermez diye düşünüyorum.

Kamuoyuna yansıdığı şekliyle, bu TRT World Genel Müdürü Fatih Er'in akrabalarının tamamının işe girdiği söyleniyor yine basında, medyada. Fatih Er'in kayınbiraderi Furkan Han bu kanalda çalışıyor mu? Bu kişi kuruma sınavla mı girdi? Yine Fatih Er'in bacanağı Resul Şimşek o kanalda mı çalışıyor, çalışıyorsa ne görev yapıyor? Fatih Er'in kayınbiraderi Furkan Han'ın eşi Efnan Han program sunmakta mıdır bu kanalda? Bu kişi ne kadar ücret almaktadır, ödenen ücret nedir? Bu Barwick'e 65 bin dolar maaş ve aylık 500 dolar yardım teklif edilmiş midir? TRT World bünyesinde bu Barwick çalışıyor mu?

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Soyağacı çıkar.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Soyağacını çıkarınlar bence. Bir ara İbrahim Şahin dönemi vardı, tüm akrabaları...

BAŞKAN – Sayın Sertel, devam edin, bakın yirmi dakika oldu, lütfen.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Arkadaş soru soruyor, cevaplıyorum ya.

BAŞKAN – Tamam ama lütfen, yirmi dakika oldu Sayın Sertel, lütfen.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, o zaman arkadaşla söyle, ben de cevaplamayayım.

BAŞKAN – Tamam.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Günümüz itibarıyla TRT'nin personel sayısı kaçtır? Yaklaşık 5.500 kişinin emekli edileceğine dair haberler yapıldı. Bu anlamda, 2017-2018 yılında TRT'den kaç kişiyi emekli ettiniz? 2017-2018 yılında TRT'ye kaç kişi aldınız? Yıl yıl belirtmek kaydıyla, son iki yılda emekli olanlara ödenen toplam ikramiye bedeli nedir? TRT'ye, kapatılan Başbakanlıktan gelen kişi sayısı kaçtır? Devlet personel havuzuna gönderilmiş kişi var mıdır, varsa kaçtır? İl müdürlüklerinde TRT'nin kapanması söz konusu mudur? Önümüzdeki süreçte kapatılması düşünülen il müdürlüğü var mıdır? TRT'ye ait lojman sayısı kaçtır, hangi ilde kaç lojman vardır? Bu lojmanların doluluk oranı nedir?

Yine sormuştum, yanıtladınız, sonradan tekrar sormayı düşündüm. Bazı müzik, güfte, şarkı, türkü, diziler için “Yasal gerekçelerle biz bu şarkıları, türküleri çalmıyoruz.” diyorsunuz. Eklendi mi bu şarkıların yenileri 2018 yılında yasal gerekçelerde, yayınlanmayan programlar da var mı? Aynı şekilde, 2018 yılında yasal gerekçelerle yayınlamadığınız program var mı? Bir de müzik, güfte, şarkı ve türkü sayısında, 2018 yılı içinde TRT'nin kendi yasak kapsamına hangileri sokuldu. Onları da cevap olarak bekliyorum.

Benim şimdi sizden ricam, bunları açıklıkla sorduğum gibi açıklıkla yanıtlar bekliyorum. Ha, vermezseniz sizin arkanızda büyük bir güç var yani iktidar var. Bizim söyleyeceğimiz, adımız Hıdır, elimizden gelen budur. Biz sorarız, siz cevap vermeyebilirsiniz ama biliniz ki kamuoyunda bunlar sizi gerçekten şeffaflık sizi rahatlatır, netlik sizi rahatlatır, gerçeklik sizi rahatlatır. Saklamak, gizlemek örtülü işler yapanların işidir, size yakışmaz ve yakışmıyor. Yani gizlemek asla doğru bir yöntem değildir. Hele TRT gibi bir kurumda ben bunun asla öyle olmayacağını düşünüyorum. Bütün sorduklarıma aynı açıklıkla yanıt vereceğinizden eminim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Gündoğdu.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarımız, TRT'nin Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, TRT kamu yayıncılığı yapan bir kurumumuz, Türkiye Cumhuriyeti devletinin dünyaya açılan yüzü. TRT'yi bu şekilde değerlendirmek gerektiğini düşünüyorum. TRT World son dönemde bizi dünyaya anlatan, 81 milyon Türkiye'nin gücünü dünyaya yansıtan ve dünyada da söz sahibi olmamıza vesile olan bir kurum. Bunun yanında, TRT Çocuk, TRT Haber gibi birçok kanalla, TRT Kürdi gibi, TRT Arapçası ve içerisinde barındırdığı birçok yayın kuruluşuyla beraber, Türkiye'nin yüz yılı aşkın yayın yapan ve dünyaya açılan yüzü. TRT'yi eleştirirken biraz da doğrularını ve yaptığı güzel şeyleri de ortaya koymamız gerektiğine inanıyorum. TRT'nin diğer yayın kuruluşlarında olduğu gibi bir rating kaygısı vardır yani bütün kanalların ratingle seyirci, izleyici bulduğu gibi, TRT de ratingle izleyici bulmaktadır. Onun için de TRT'nin son on yıldır Türkiye'de etkili yayın yaptığını ve bizi çok iyi anlattığını hep beraber müşahede ediyoruz, görüyoruz. Bunların başında Diriliş, Payitaht gibi, Kalk Gidelim gibi, rating sıralamasında yer alan çok güzel dizileri de vardır. Ben bu dizilerden dolayı, böyle bir rating sıralamasında söz sahibi olan TRT'yi tebrik ediyorum, Yönetim Kurulu üyelerini tebrik ediyorum, TRT'de bulunan bütün arkadaşları kutluyorum. TRT daha önceki dönemlerde atıl bir vaziyette duruyordu. TRT Haber şu anda Türkiye'nin ve dünyanın yakından takip ettiği bir kanal durumundadır. Bunun gibi birçok kanalı içerisinde barındıran TRT'yi hep beraber eleştirirken ya da yargılarken TRT'nin bu yönüne de bakmamız gerektiğine inanıyorum.

Sayın Sertel'in bazı diyaloglardan farklı şeyler çıkarmaya çalışmasını da ben esefle karşıladım. Atatürk'le hiç alakası olmayan bir şeyi sanki Atatürk'ü yargılamış gibi lanse etmesini doğru bulmuyorum. TRT'den bu şekilde bir şey çıkarmanın da mantıklı olacağına inanmıyorum.

“TRT bir okul.” dedi Sayın Sertel. Evet, TRT bir okuldur aynı zamanda. Onun için de TRT'nin elbette ki bazı kaynaklardan faydalanması gerekir. O kaynaklardan faydalanmasında yeni bir kanun değildir bu, yıllar önce alınan bir kanun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Kaynak Fetullah Gülen.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Fetullah Gülen'in kaynak olduğunu iddia etmedik Atila Bey, onu söylemiyoruz, dile getirmiyoruz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ben söyledim, sizin kaynağınız orası.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Biz sizin bahsettiğiniz bandrolden falan bahsediyoruz. Bandrol yeni olan bir şey değil TRT için. Yıllardır bandrol kanunundan yararlanan bir kurumumuz. Bu kurumun bu kanundan, bu bütçeden yararlanmasının sebebi de kamu yayıncılığı yapmasından dolayı.

Ben onun için tekrar TRT Genel Müdürümüz başta olmak üzere –Yönetim Kurulu Başkanı aynı zamanda- ve Yönetim Kurulu üyelerine, diğer arkadaşlara teşekkür ediyorum. İnşallah TRT’yi daha iyi yerde göreceğiz. TRT kurumumuz bizi dünyaya daha iyi anlatacak. Şu anda yapmış olduğu dizilerin dünyanın dört bir tarafında izlenmesinin hepimizi gururlandırması gerekir. Orta Asya’ya gittiğinizde bugün TRT dizilerini izleyip Türkçe öğrenen çocukları görünce ben mutlu oluyorum. Bugün gidin Türkmenistan’a, Azerbaycan’a, Kazakistan’a, Kırgızistan’a, Orta Doğu’ya inin orada da aynı şekilde, Türkiye’nin dizilerini TRT vasıtasıyla izleyip orada Türkçe öğrenen çocuklar var. Bu bile bence ziyadesiyle yeteceğine inandığım bir hizmettir. Bu hizmetlerin devamını diliyorum. TRT’ye teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Gündoğdu.

Buyurun Sayın Tuncer.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Başkan, sayın vekillerim, kıymetli TRT temsilcileri; öncelikle toplantı için hepinize teşekkür ediyorum. Gayet bilgilendirici bir ortamda geçiyor.

Sayıştay ısrarla denetimlerinde 2015 yılında, 2016 yılında, hatta 2015’ten önceki yıllarda da sürekli bir hususa vurgu yapmıştı ve şunu istemişti: TRT içinde iç kontrol ve risk yönetim birimi ve sisteminin kurulmasını ve işletilmesini Sayıştay yıllardır talep ediyor. Bunu da hem öneri bölümünde hem diğer önerilerde belirtiyor, TRT de ısrarla bu birimi oluşturmadığını çünkü 2018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu’na tabi olmadıklarını yani kendilerinin kamu mali yönetimi dışında oldukları savıyla bu birimin oluşturulmasından bir türlü kaçınıyor. Hâlen de oluşturulmadı herhâlde, bildiğim kadarıyla.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM EREN – Oluşturuldu aslında.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Oluşturdunuz mu? O güzel bir şey çünkü bu iç kontrolün amaçlarından bir tanesi 5018 sayılı Yasa’nın 56’ncı maddesinde sayılıyor, diyor ki:

“a) Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,

b) Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini,

c) Her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,

e) Varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını,” bu kurulduğu belirtilen kurul sağlıyor.

Bu, kamu kurumları için olmazsa olmaz denetim kurumlarından biridir. Sadece teftiş kurulunun bunu yapması mümkün değildir. Sayın Genel Müdür sözlü olarak kurulduğunu söyledi. Kurulduysa o zaman ben şunu sadece öğrenmek isterim: Bu kurul TRT içindeki de başkanı kimdir, üyeleri kimlerdir, görevleri nedir? TRT’nin içinde size bağlı personelden mi, yoksa bağımsız bir kurum mu, yoksa başka bir kamu kurumundan mıdır, bunu bir öğrenmek istiyorum.

Yine, Sayıştayın eleştirdiği noktalardan biri –bunu diğer konuşmacı arkadaşlardan da belirtenler oldu- “Televizyon programlarının yayın maliyetini oluşturan unsurlar esas alınarak değerlendirme yapıldığında...” diyor Sayıştay kamu kaynağı olarak kullanılan, genellikle dışarıdan program temin edip yayımlandığını ve TRT’nin böyle bir görünüm içinde olduğunu belirtiyor. Yani TRT’nin kendi program üretmekten öte, dışarıdan program satın aldığını, dışarıya ürettiğini belirtiyor. Bu bağlamda sorum şudur: Dışarıdan yaptırılan hangi yayına kaç lira ödeniyor ve bu yayıncılık anlamında çalıştığınız kurumlar hangileridir? Yine, dışarıdan yapılan dizi ve programların kurumca yapılan dizi ve programlara mali açıdan oranı kaçtır? Bunu soru olarak öğrenmek istiyorum.

Bu, baro aidatlarının ödenmesiyle ilgili şeyi herhâlde 2019'dan sonra avukatlar ödeyecek.

Bir diğer aldığım not, Sayın Genel Müdür sunumunu yaparken “Millî geleneklerimize bağlı olarak yerine getireceğimiz görevlerimizi.” diye belirtti. Türkiye’yi sadece bir siyasi partili gibi göstermek ve sadece AK PARTİ’den ibaret olarak sunmak diğer siyasi partileri kurumunuzun hiç görmezlikten gelmesi sizin millî geleneklerinize uygun mudur? Bunun cevabını istiyorum. Şimdi, partilerin oyları yüzde 100 üzerinden hesaplanır. TRT’de eğer buna uygun bir dağılım oluyorsa ayda siyasi partilere 100 saat yayın ayrılacaksa AK PARTİ’ye 43, CHP’ye 24, MHP’ye 11 küsur, İYİ PARTİ’ye 11 küsur, HDP’ye 13 küsur gibi bir saat düşmesi gerekiyor ama baktığımızda böyle bir saati bulamıyoruz. Bunu gerçekten merak ediyorum, diğer siyasi partileri ve diğer kesimleri görmemeniz millî geleneklerinize uygun mudur?

Bir de, 15 Temmuz hain darbe girişiminden sonra kurumda genelde vekâleten atamalar, vekâleten çalışmalar çok yaygınlaştı. O andaki olağanüstü ve istisnai durumlar bunu gerektirebiliyordu ama iki buçuk yıl geçti aradan. Bu iki buçuk yıl içinde hâlen bu vekâleten, tedbiren atamalar devam ediyor mu? Varsa bu vekâleten ve tedbiren devam eden personellerin isim ve unvanlarını istiyorum.

Bir diğer husus da bu araçlarla ilgili demişti. Sayıştay, TRT’nin kullandığı görev araçlarının usulüne uygun kullanılmadığını ısrarla belirtiyor. Raporun “Diğer öneriler” bölümünde buna değiniyor ancak TRT bunun uygun olduğunu belirtiyor. Bu Sayıştayın da eleştirdiği, TRT’ye ait araçların aylık ne kadar mazot yaktığını, mesela bir aracın kaç kilometre aylık ortalama yaptığının ve ne kadar mazot ya da akaryakıt kullandığının belirtilmesini istiyoruz.

Bir diğer husus da, bununla ilgili çalışma yaptığımızı söylüyorsunuz, engellenmesiyle ilgili her türlü çalışmayı yaptığımızı belirtiyorsunuz. Ne gibi çalışmalar yaptınız? Hiç uyarılan, ceza alan veya rücu sistemine başvuru personeller oldu mu bu yüzden dolayı, bunları da merak ediyorum.

İyi çalışmalar diliyorum. Umarım 2019 yılında TRT gerçekten yine Türkiye’nin radyo ve televizyon kurumu olur, sadece yüzde 43’ü değil, geri kalan yüzde 57’yi de bu ülkenin vatandaşı, bu ülkenin asli unsurları olarak görürsünüz ve buna uygun objektif, tarafsız ve eşit yayın yaparsınız temennisinde bulunuyor, hepinize kolaylıklar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tuncer.

Sayın Kaya, buyurun.

AHMET KAYA (Trabzon) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, Değerli Genel Müdür, değerli kurum çalışanları; şimdi, Sayın Sertel konuyu aslında ayrıntılandırdı ama ben de o bağlamda bir soruyla netleştirmek istiyorum. Kafamıza takılan bir konu var çünkü, bunun konuşulması gerektiğini düşünüyorum.

2016 yılı verilerine baktığımızda, TRT kurumunda 6.760 kadrolu personelin çalıştığını, kurum bünyesinde her teknik imkân olmasına rağmen “dış yapım” adı altında satın alınan programların dikkat çekici olduğunu ve bu programlar için bazı şirketlere 2016 yılı rakamlarıyla 753 milyon 500 bin TL aktarıldığını görüyoruz yani şimdiki parayla 753 trilyon 500 bin TL çok büyük bir rakam. Bu rakamı dikkatlerinize sunuyorum.

Şimdi, burada tabii, akla şu geliyor: Her türlü teknik imkâna ve 7 bine yakın nitelikli personele sahip bir kurum olan TRT bu programları kendi bünyesinde, kendi stüdyolarını ve insan gücünü kullanarak çekemez miydi, yapamaz mıydı. TRT bunca parayı verip dışarıdan program alacaktıysa bu kadar personeli neden istihdam etmektedir, bunu da sormak istiyorum. Ayrıca, kurum bu dışarıdan program satın aldığı şirketleri belirlerken hangi kriterleri esas alarak belirlemektedir? Kamuoyunda dışarıdan programlar satın alınan şirketlerin AKP’li gazeteci ve iş adamlarının prodüksiyon şirketleri

oldukları, diğer bir deyişle AKP yandaşı oldukları yönünde ciddi bilgiler ve tartışmalar vardır. Bu bilgiler ve dışarıdan alınan programlar için TRT bütçesinden uçuk fiyatlar ödendiği yönündeki iddialar konusunda da Komisyonumuza bilgi verilmesini rica ediyorum.

Ayrıca, Sayıştay tespitinde belirtilen, televizyon programlarının maliyetlerini oluşturan unsurları esas alarak bir değerlendirme yaptığımızda, kamu kaynağı kullanılarak genellikle dışarıdan program satın alan ve yayınlayan bir kuruluş görüntüsü veren kurumun mümkün olduğunca kendi birimlerin iş gücüyle izlenebilir programlar üreten ve yayınlayan bir kamu yayın kurumu hâline dönüşmesi gerektiği vurgulanmıştır. Bu konuda kurum olarak bir çalışma yapılıyor mu? Yapılıyorsa ne gibi çalışmalar yapıldığı konusunda da Komisyonumuza bilgi verilmesini rica ediyorum. Ve 2017 yılı rakamlarıyla “dış yapım” adı altında satın alınan programlara ne kadar harcama yapılmıştır? Bu bilginin de Komisyonumuzla paylaşılmasını rica ediyorum.

Hepimizin bildiği gibi, TRT yıllık olarak elde ettiği gelirlerini büyük oranda vatandaşlar tarafından ödenen elektrik enerjisi hasılat paylarından ve bandrol gelirlerinden elde etmektedir. Şimdi, böylesine bir kurum yani ağırlıklı olarak milletin kaynaklarıyla ayakta duran ve faaliyetlerini yürüten bir kurumun birkaç gün önce bir müzik programında yaptığı, dikkatimi çeken konuyu sizlerle paylaşacağım. TRT Müzik kanalında birkaç gün önce yayınlanan “Harman Yeri” programında Kerkük yöresine ait “Beyaz Gül Kırmızı Gül” isimli şarkının sözleri değiştirildi. İbrahim Tatlıses’in seslendirdiği şarkıyı yorumlayan Ahmet Tuzlu isimli ses sanatçısı AKP’nin 24 Haziran seçim vaadi olan millet bahçesini Cuma sabahı yerine kullandı. Şarkının orijinal sözlerinde “Beyaz gül, kırmızı gül güller arasından gelir/ Yârim giymiş beyaz azya Cuma namazından gelir” ifadeleri yer alırken TRT Müzik kanalında yayınlanan programda ise “Beyaz gül, kırmızı gül güller arasından gelir/ Yârim giymiş beyaz azya millet bahçesinden gelir” şeklinde yorumlandı. Yani TRT gibi, milletin kurumunun, tarafsız olması gereken bir kurumun AKP’nin seçim propagandasında kullandığı millet bahçesi reklamını yapmasını yadırgadığımı ifade etmek istiyorum. TRT’nin müzik kanalındaki “Harman Yeri” programı dış yapım mıdır, bunu da öğrenmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Kaya.

Sayın Kara, buyurun.

ESİN KARA (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğümüz ve yönetici arkadaşlarımızı hoş geldiniz diyorum.

Benim değinmek istediğim iki tane konu var. Bunlardan bir tanesi, 2016 ve 2015 yılı karşılaştırmalı bilançolar üzerinde olacak. Benim dikkatimi ticari alacaklar ve diğer alacaklar bölümünde 2015 ve 2016 yılında şüpheli ticari alacaklar ve onlara ayrılan karşılıklar çekti. Yaklaşık 161 milyon ve 208 milyon 590 bin 805 TL şüpheli ticari alacaklar var ve bunların karşılıkları var. Bunların detayları nelerdir? “Personelden alacaklar” bölümü var, hem 2015 hem 2016 yılında. Aynı zamanda “personel borçlar” kalemi var. Bu kalemlerin detayları nelerdir? Hem personele borcumuz var maaş ödemesinden dolayı mı, hem de personelden alacağımız var. İş nedeniyleyse personel avansları ve iş avansları kalemlerinde de maddeler dikkatimi çekti.

Diğer bir konu ise, 2015 ve 2016’da Sayıştay raporumuzda izlemesi devam eden konulardan bir tanesi çeşitli alacaklarla ilgili. Burada SSK’yle ilgili olarak bir sorun yaşanmış galiba. Türkiye Radyo Televizyon Kurumu ünitelerince üretilen programlarda akitli olarak çalıştırılan işverenlerle ilgili istisna akdiyle sigortasız personel çalıştırmaktan dolayı SGK bir sosyal güvenlik kurumundan cezayla

karşı karşıya kalmış ve bu olay adli yargıya intikal etmiş. Benim sorum şu: İş Kanunu'nun 1'inci maddesinde "İşçi, iş akdi olmadan çalıştırılmaz." Süreli olarak "part time" çalıştırsanız bile arada kalan boşlukları işçi kendisi genel sağlık sigortası ödeyerek karşılamak zorundadır. Bu istisna ile ilgili, durumla ilgili herhâlde iki yıl içerisinde bir gelişme olmadı. Bununla ilgili bir gelişme olursa tarafımıza bilgi verilmesi, eğer burada bir suistimal varsa yani mali müşavirler veya mali bünyedeki arkadaşların bir suistimali varsa onlara rücu edilmesinin bir an önce yapılması gerektiği...

Diğer bir konu ise; 5,5 yaşında bir evladım var, 2013 doğumlu, ellerinizden öper.

BAŞKAN – Allah başışlasın.

ESİN KARA (Konya) – Âmin, cümlemizin.

Her anne gibi, oğluya sürekli çizgi film izleyen bir anne oldum ve ben TRT'ye millî manevi duygularımıza hitap ettiği için ve güvendiğim için özellikle TRT'nin kanallarını seyretmekteyiz. TRT Çocuk en çok izlediğimiz kanallardan bir tanesi. "Luna'nın Bilim Dünyası" diye bir çizgi film var. Bu yerli midir, yabancı mıdır, bizim yapmış olduğumuz bir çizgi film midir bilmiyorum ama orada Luna bilimsel deneyler yapıyor ve bu bilimsel deneyleri en son ailesine sunum hâlinde sunuyor ve hep Luna şöyle bir çitin arkasında, bakın. Ben hep çiti şu şekilde düşünüyorum, çittir, karedir ama çitin üstünde hep bir haç işareti var. "25'inci kare tekniği" denilen bir şey var biliyorsunuz, sizin branşınızdır, ben o konulara detaylı girmeyeceğim. Bilinçaltında çocuklarımıza verilen bir mesaj var. Yanlış anlamayın, burada belki farklı dine mensup arkadaşlarımız bulunabilir. Biz Müslümanız ve ben oğlumun Hristiyan sembolleri alarak yetiştirilmesini istemiyorum. Şu son zamanlarda izleyemedim ama ne zaman izlesem Luna'nın sunum yaptığı çit bu şekildeydi. Özellikle sizlerden ricamız o çünkü ben hâlâ TRT izliyorum oğluma, başka kanalları şifreliyorum çünkü özel kanallarda, başka kanallarda şiddet unsuru içeren, ahlaki yönleri bozuk olan çok çizgi film var. Çocuklarımız bu yönde büyük tehlike altındalar. Biz TRT'den başkasına güvenemeyeceğiz. O yüzden sizlerin daha dikkatli olacağına inanıyorum ve çalışmalarınızdan dolayı da başarılıları diliyorum.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kara.

Buyurun Sayın Karakaya.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum. Ben de TRT kurumumuzun çok değerli yöneticilerine hoş geldiniz diyorum. Buradaki çalışmaların, alınacak kararların kurumumuz ve ülkemiz açısından hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Ben hemen Esin Kara Milletvekilimizin bıraktığı yerden devam edeyim. Ben de not almıştım. Bu özellikle 2014, 2015 ve 2016 yıllarında bilançolarda gözükken o şüpheli ticari ve şüpheli diğer alacaklar hem mali müşavir olan hem de muhasebe finans profesörü olarak ikimizin de dikkatimizi çekmiş. Önceden aldığımız veri değil, burada raporlar üzerinde gördüğümüz yani dikkat çeken bir veri. O bilgi herhâlde verilecek.

Ben ilave olarak bir de kıdem tazminatlarını daha önce de gündeme getirmiştım. Kıdem tazminatına tabi olan kurum çalışanları var ama maalesef bilançoda kıdem tazminatlarına ilişkin herhangi bir karşılık bugüne kadar ayrılmadığını görüyoruz. Bu, şu anlama gelir bizim dilimizde: Yani, burada önemli miktarda, TRT gibi bir kurumda uzun süre çalışıp kıdem tazminatı almaya hak kazananları da düşündüğümüzde, giderlerin örtülülük olarak saklandığı anlamına gelir. Yani mali tablolarda bunların gösterilmemesi, bir anlamda borçların da gizlenmesi anlamına gelir. Bu sizde değil, birçok KİT'te aynı şekilde. Biraz da vergi mevzuatını takip etmeden kaynaklanan belki bir durum. Onun için bunun

tahakkukunun yapılmasının mali konuları değerlendirmede şeffaflık açısından önemli olacağını... Sayıştayımız herhâlde diğer kurumlarda da o önerileri –ben artık görmeye başladım- getirmeye başladılar. Olması gereken de bu diye düşünüyorum.

Bu, dışa iş yaptırma olayı, “outsourcing” bir dönem çok yaygın bir şekilde kamu kurumlarına önerildi. Bunun hakikaten uygulama açısından baktığımızda, kapasite maliyetlerinin ürün maliyetlerine binmesini önleme ya da ürün maliyetleri içerisinde, hizmet maliyetleri içerisinde kapasite maliyetlerini genel olarak düşürmede etkili bir yöntemdi ama biz bunu ne kadar doğru yapabildik, o bir tartışma konusu. Nitekim taşeron konusu, geçen dönemde de biliyorsunuz, taşeronların kurumlarda kadroya alınmasıyla birlikte o yapı gitti. Önümüzdeki günlerin önemli tartışma konu ve alanlarından olacağına inanıyorum. Bu konuyla ilgili gerekli ve yeteri kadar sorular soruldu, çok fazla üzerinde durmak istemiyorum.

Sayın Genel Müdür, bu yeniden yapılanmadan çok fazla bahsetmediniz ama bir yeniden yapılanma çalışması olduğunun işaretini verdiniz. Biz de basından, medyadan bunu görüyoruz ve özellikle son dönemlerde kurum çalışanlarının motivasyonunu ciddi şekilde düşüren bir şey, kurumda çalışan personel fazlasının havuza gönderileceği şeklinde... Biz genellikle bu uygulamayı bir kurumun kapatılması ya da özelleştirme söz konusu olduğunda görüyorduk. Burada bir yeniden yapılandırma olayının, evet, söz konusu olacağı söyleniyor. Tabii ki bu olabilir, kurumlar daha etkin, daha verimli çalışabilecek bir ölçüye gelme noktasında o yeniden yapılandırmayı... Çünkü bu organizasyonlar sonuçta yaşayan organizasyonlar. Bunlar yapılacaktır, bunlara itirazımız yok. Personel fazlalığı varsa bunların da personel ihtiyacı olan diğer kurumlara gönderilmesi normaldir, buna da herhangi bir itiraz söz konusu değil. Tabii ki bunların belli hak, hukuk ve özlük haklarına riayet edilerek yapılması da işin en doğal, olması gereken tarafı. Ben burada bu istihdam fazlası personelin devlet personel havuzuna gönderilmesi durumunda -şu anda tam durumu da net olarak bilemiyorum ama- ne tür kriterlerin kullanıldığını, kullanılacağını, buralardaki o belirleme işlemlerinin neye göre yapılacağını... Aslında şunu da ifade edeyim hemen: Bu konuyla ilgili ciddi bir rahatsızlık var, genellikle kurum personelinin, belli kesimlerin, belli görüş ve düşüncede olan insanların tasfiyesi yönünde, özellikle de milliyetçi kadroların kurumdan tasfiye edildiği şeklinde. Benim aslında bunu burada bu şekilde ifade etmem de ne kadar doğru, onu bilmiyorum ama zaturalinize ulaşmaya çalıştım. 3 sekreteriniz var, onlar Özel Kaleme ulaşamıyorlar, dolayısıyla birkaç defa daha denedim. Dolayısıyla telefonda ulaşmak mümkün olmadığı için ben de burada söylemek durumunda kaldığımı da ifade etmek istiyorum. Tabii, çok yoğunsunuz, ona bir şey...

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Milliyetçi kadrolar derken tam olarak neyi ifade ediyorsunuz?

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Yani oradaki insanlar havuza gönderilme şeyini söylerlerken diyorlar ki: TRT’de genellikle milliyetçi kadrolarının tasfiye edildiği şeklinde bir şikâyet. Ben buna inanmıyorum ama en azından böyle bir yanlış anlaşılma ya da rahatsızlık varsa dikkat edilmesi konusunda dikkat çekme yapmaya çalıştığım. Sayın Genel Müdüre eğer ulaşabilseydim, kendisine telefonda en azından sorardım; herhâlde ne yapıldığını ya da olayın ne olduğunu öğrenme imkânı olabilirdi diye düşünüyorum ama yoğunluktan biz de buradaki ortamı değerlendirme yani bir milletvekili olarak görevimizi yerine getirme durumunda kaldık.

Yine çok fazla konuşulan şeylerden bir tanesi, tabii, TRT, 15 Temmuz, o işgal, lanet girişimin muhataplarından olan önemli bir kurumumuz, daha doğrusu başta gelen kurumlardan birisi. Bu kurumla ilgili birçok şey söylendi. Şu anda kurumun da internet sitesinde “Tarih ve Hafıza” adı altında 15 Temmuz gecesini anlatan, süreci anlatan -bir belgesel mi diyelim, kitapçık mı diyelim- böyle bir yayın var. Ben onlara da şöyle bir baktım.

Tabii, o gün biz Türk milleti olarak bu darbe girişiminin karşısında durduk yani sağcısı, solcusu, hangi kökenden, etnik gruptan, inançtan olursa olsun Türk milleti bir bütün olarak, hepsini kapsayan bu kavram altında -özellikle söylüyorum- bu şeyin karşısında durdu. O gece Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli hemen Genel Merkeze geçti, biz hemen arkasından geçtik ve arkasından, oradaki milletvekili arkadaşlarımızın Türkiye Büyük Millet Meclisine hemen gitmeleri talimatını verdi ve bir açıklamayla Sayın Başbakana ulaşılmaya çalışıldı. Ben de oradaydım, ertesi günü saat on bire kadar Genel Merkezden ayrılmadık. Saat 23.00’ten önce Sayın Genel Başkanımız Devlet Bahçeli bunun bir darbe olduğunu ve dolayısıyla Milliyetçi Hareket Partisi olarak bu darbeyi yapanlara karşı olduğumuzu, Hükümetimizin arkasında, meşru Hükümetin arkasında olduğumuzu ifade ettiler. Bu, basında, medyada yer aldı. Ama ne hikmetse bu tür belgesellerde, tarihe, arşive bırakılacak belgesellerde buna hiç işaret edilmiyor, oranın hep üstü kapatılıp geçiliyor çünkü Türk milleti bunu biliyor ki bu söylem özellikle şok içerisinde olan millet açısından son derece önemliydi. Yani olabilir ama diğer siyasi partilere burada hiçbir şey söylemiyorum, diğer siyasi partilerin genel merkezleri açık değildi, genel başkanlarının bir beyanati yoktu, sonradan o beyanatlara devreye girdi. Sayın Başbakan devreye girdi, Sayın Cumhurbaşkanı devreye girdi ve o gece millet 3 kişi, başbakan, Sayın Cumhurbaşkanı ve Sayın Devlet Bahçeli tarafından bu darbeye karşı bir duruş talep ve isteği çok net şekilde ortaya konuldu. Söylediğim gibi, yanlış anlaşılmasın, burada Türk milleti bir bütün olarak bu darbenin karşısında oldu, Allah hepsinden razı olsun.

Şimdi, burada TRT World önemli, önemli kaynak tüm şeyler için. Kamunun kaynaklarını kullanıyoruz. TRT gelirleri içerisinde baktığımızda bunun yüzde 80-85’i bandrol ve elektrikten alınan paylardan oluşuyor. Biliyorsunuz, bu bir tüketim vergisidir aynı zamanda. Tüketim vergisi, güce bakılmadan fakir fukara, garip gureba, işli işsiz herkesten alınan bir vergidir. Yani işi olmayan, sokakta bekleyen ya da TRT’nin önüne gelip geçici iş isteyen oradaki gariban da aslında oraya bir destekte bulunuyor, işin gerçeği bu. Biz de zaten o görevi yerine getirmeye çalışıyoruz, sizler de eminim ki bunun bilincindediniz, aksi bir şey söylemiyorum. Ama tabii ki burada kanallar var, tematik kanallar var, bunların belli amaçları, hedefleri var, misyonları var. Biraz önce Esin kardeşim çok güzel ifade etti yani gerçekten ben de 2 torun sahibiyim, dolayısıyla TRT’yi tercih etmeye çalışıyoruz ve öyle devam etmeye çalışıyoruz. Şunu da söyleyeyim: Yani son yıllarda, özellikle TRT gerçekten daha izlenebilir bir kurum hâline geldi kanalları itibarıyla. En azından ben günde üç saat, dört saat TRT World’u izleyebiliyorum, izlemeye çalışıyorum, dinlemeye çalışıyorum.

Burada “Dünyaya açılan bir pencere.” dedik, doğru. Yani Türkiye Cumhuriyeti’nin, ülkemizin haklı davalarının dışarıya anlatılmasında, kamuoyu oluşturulmasında önemli bir misyonu yerine getiren bir kanalımız, burada da herhangi bir şeyimiz yok ama hep böyle tartışmalar içerisinde kalan da bir kanal hâline geldi. Yani 15 Temmuzda TRT, TRT yönetimi acaba biraz böyle gafil mi avlandı? Yani ifadeler baktığımızda, o geceyi anlatanlara, kurum yöneticilerinin ifadelerine, “İşte haber geldi ama ciddiye almadık.” şeklinde, 22.00’de İstanbul basılıyor, TRT World stüdyoları ele geçiriliyor. Ama yine buralardan, belgelerden öğrendiğimiz, TRT World planlanırken dışarıda da, işte Londra’da da bir ofisi var, dolayısıyla oradan da yayın yapabiliyor veya başka yerlerden de planlanıyor veya hazırda o, bilmiyorum o gece. Yani biz TRT World’un yayını -yine yanlış söyleyebilirim saatleri- 22.00 vesaire, o şeylerde kesiliyor ama ertesi gün saat dörde kadar TRT World başka bir... Dışarıdan belki yayın

yapma imkânı var mı yok mu, onu bilemiyorum yani bu konularla ilgili bilgi istiyorum. Dışarı çekip yayını devam ettireceği yerde... Çünkü daha sonrasında ben birkaç defa Sayın Cumhurbaşkanıyla, birkaç defa sayın bakanlarla yurt dışına özellikle bu konuları anlatmak için gittiğimizde, hakikaten yani bizim o içeride yaşadıklarımızdan dışarıdaki hiç kimsenin haberinin olmadığını... Özellikle o gece bizim dışarıyla kapandığımızı, saat dörtte yayına TRT World'un de girdiğini ama İngilizce olarak değil, Türkçe olarak diğer kanallarla, altıdan sonra İngilizceye geçtiğini yine bu dokümanlardan anlıyoruz. Yani burada, bilmiyorum, Sayın Genel Müdürün bu konulardaki görüş ve düşünceleri nedir?

TRT'yle ilgili bir şey de hakkını verelim diye söylüyorum, başka yönlerden eleştiriyorum da... Süleyman Soylu oraya kadar gitti ve dolayısıyla hakikaten yani birçoğu birçok yerde saklanır, "Hele dur bakalım, ne olacak?" derken çıkmış, orada birçok şeye hedef olmuş. TRT'nin en azından işgalini önleme ya da kurtarılması anlamında bir fotoğraf konmuş aslında o şeylere ama o süreç içerisinde, TRT'yle alakalı da olduğu için bir hakkını vermek lazımdı diye düşünüyorum.

Ben çok daha fazla uzatmak istemiyorum ama herhâlde bu anlattığımdan merak ettiğim konular da net bir şekilde anlaşıldı diye düşünüyorum. Tekrar çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Karakaya.

Sayın Yaşar, buyurun.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayenizde ilk defa da TRT mikrofonuyla tanışmış olduk. TRT ne hikmetse bize çok da fazla sıcak bakmıyor.

Şimdi, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu devlet adına radyo ve televizyonu yayını gerçekleştirmek amacıyla 1 Mayıs 1964'te özel yasayla özerk tüzel bir kişiliğe sahip olarak kuruldu. Anayasa'nın 130'uncu maddesinin 1993'te değiştirilmesiyle özel radyo ve televizyon yayınları serbest bırakılırken TRT'nin özerkliği yeniden tesis edildi. TRT bugün özerkliği ve tarafsızlığı Anayasa'da hükme bağlanan radyo ve televizyon ile tüm medya araçlarının yayın yapan kamu hizmeti yayıncısı olarak hizmet vermektedir. Yani TRT kamu yayıncılığı yapan anayasal bir kuruluştur.

Gelir kaynağının büyük kısmı elektrik üretiminden alınan pay, cep telefonlarına kadar konan bandrol ücretlerinden oluşmaktadır. Bu gelir kaynakları da yüce Meclis kaynaklarıyla TRT kamu yayıncılığı yapsın diye verilmiştir. Kamu kuruluşu olduğu için de yüce heyetinizin denetimi altındadır. Bu denetim çerçevesinde biz neden TRT'nin imzaladığı sözleşmeleri göremiyoruz, ben bunu hâlâ anlayabilmiş değilim. Neticede burada seçilen arkadaşlarımızın tamamı Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında kamu adına görev yapan arkadaşlar. Yani burası bir şirket değil, orası da bir şirket ama kamunun sahip olduğu bir şirket. Eğer bununla ilgili bir kısıtlama varsa, kanunla bunu düzeltmek de mümkünse, Sayın Başkanım, bu konuyla ilgili derhâl bir düzenlemenin yapılmasını... Yani devletin kozmik odalarına bile girildiği bir dönemde biz TRT'nin şirketlerle yapmış olduğu anlaşmaları ve bağlantıları göremiyorsak burada bir eksiklik var demektir, biz de görevimizi tam yapmıyoruz demektir. Yoksa burada detayını bilmediğimiz konuda oturup ahkâm kesmenin de çok fazla bir faydası yok.

Buna paralel olarak yine aynı şekilde, TRT'de -bildiğiniz gibi- bizim partimizle ilgili bir bilgiyi de sizinle paylaşmak istiyorum. İYİ PARTİ, bizim bir logomuz var. İşte İYİ PARTİ'nin özel işareti belli, gök mavi renk üzerinde güneş sembolü ama TRT'nin, Türkçeyi en iyi konuşan, en iyi düzenleyen bir kurum olmasına rağmen böyle bir hata yapmış olmasını ben doğrusu algılayamıyorum. Yani buradan size de göstereyim: "Cumhuriyet Halk Partisi ve İP'nin adayı" Yani İP diye bir parti mi var Sayın Genel Müdürüm? Yani bizim tüzüğümüzde diyor ki: İYİ PARTİ'nin kısa adı İYİ PARTİ'dir. Yani siz

AKP derken AK mı diyorsunuz veya CHP derken CH mi diyorsunuz? Dolayısıyla partinin logosu belli. Yani Türkçenin en iyi kullanılması lazım gelen bir kurumun böyle bir hata yapmış olmasını ben yadırgıyorum. Ümit ediyorum, bundan sonraki yayınlarında buna dikkat ederler.

Aynı şekilde, yayınlarla ilgili söylemek istiyorum. 17 Nisan ile 6 Mayıs tarihleri arasında kapsayan bir çalışmaya göre İYİ PARTİ dokuz dakika otuz saniye, Cumhuriyet Halk Partisi üç saat dört dakika yirmi sekiz saniye, AK PARTİ'yle ilgili yayınlar otuz altı saat, MHP'ye bir saat kırk dakika 2 saniye zaman ayrıldı. Yani hiç olmazsa bu partiye oy veren 4 milyon 500 bin vatandaşımız var. Eğer belli bir oranla gidiyorsanız, kullanılan oy sayısı 45 milyonsa, hiç olmazsa ayrılan zaman dilimlerinin yüzde 10'u da yani Parlamentoda alınan oyların nasıl bu salonda bir dağılım varsa, bunu da partiler arasında yayın yaparken... Siz kamu adına yayın yapıyorsunuz, oy verenlerin tamamı da bu ülkenin vatandaşları, onların da partileriyle ilgili her türlü bilgiye sahip olma hak ve hukukları var. Bu zaman dilimine bundan sonra uyulacağını düşünüyorum, düşünmek istiyorum.

Aynı şekilde, 7 bin civarında çalışan var rakamları da çok fazla bilmemekle beraber. Şimdi, bu kadar kalifiye elamanın olduğu bir yerde, bu kadar kalifiye personelin olduğu bir yerde maalesef yatırımların yani sizin yaptığımız yatırımların yaklaşık yüzde 76,3'ü kurum dışı kuruluşlardan alınan hizmetlerle yapılan programlar. Ne hikmetse bugün iktidar partisinin böyle hizmet alma konusunda bir alışkanlığı var. İşte -ne bileyim- getirin, Cumhurbaşkanının çeşitli kurumlarını McKinsey'e denetletelim, yok yüzde 76'sını hizmetlerin dışarıdan alalım... Hâlbuki burası bir okul, buranın yetmişmiş personeli de var, yeterli istihdamı da var. O zaman niye bu programları kendimiz yapmıyoruz? Bunu zaten Sayıştay da öneriyor. Bundan sonra da yapmayı düşünüyor musunuz?

Yine, ha bire yeniden yapılanma. Yani Türkiye'de bu yeniden yapılanma bir şey hâline geldi, hangi bakan değişse yeniden yapılıyor. Ya, on altı yıldır siz ne yapıyorsunuz hakikaten? Millî Eğitim Bakanı geliyor yeni bir program açıklıyor, Ekonomi Bakanı geliyor yeni bir program açıklıyor. Peki, devlette süreklilik esas değil mi? Bu on altı yıllık zaman dilimi içerisinde bu programlar zincirin halkası gibi birbirinin arkasına gitmiyor mu? Bir gelen öncekini kötülüyor. "Biz yeni bir şey icat ediyoruz." diyorsunuz. Yani bu iş döndü yazboz tahtasına. Aynı şekilde TRT de... Hani bazen "kurumsallaşma" deyince insan böyle sinirleniyor, ben de böyle "yeniden yapılanma" dediğiniz zaman inanın... Yani olacak iş değil. Bu yapılanırken binanın temelini taşı koyduğunuz zaman bina bittikten sonra dönüp "Ben yeniden yapılıyor." derken binanın temel taşlarıyla mı uğraşıyorsunuz?

Şimdi, bu kadrolarla ilgili... Hocam hukukçu, hani milliyetçi kadroların tasfiyesiyle ilgili, özellikle son dönemde yapılan işlerle ilgili biraz bir şeyler söyledi ama hani ne etliye dokunalım ne sütlüye. Hocam, biz mühendislerde de iki kere iki, dört ediyor. İnanın, şu an tasfiye etmeye çalıştığımız kadrolar vatanını, milletini seven, bu işe gönül vermiş, kurumun ta başından beri olan, birikimi, deneyimi olan arkadaşlar. Bunlar kolay bulunulmuyor yani bu ülkede yetmişmiş eleman bulmak çok zor. Yani, hep beyin göçünden bahsediyorsunuz, artık bunlar da bizim yetiştirdiğimiz kurum ve kuruluşlar, arkadaşlarımız, bunlara da sahip çıkılmasını arzu ediyoruz.

Devamında benim de soracağım birkaç soru var. Ama bunun yanı sıra, bu arada özellikle araçlarla ilgili -Sayın Berat Albayrak'ın da söylediği gibi- kamu kurum ve kuruluşlarındaki araç sayılarını azaltalım diye böyle bir genelge var ama bize de gelen bir duyum var. İşte böyle fotoğraflar var, diyorlar ki: "TRT 200 tane araç satın aldı." İşte araç parkındaki resimleri de bize gösteriyorlar. Ha, bu doğru mudur değil midir, bunu ben öğrenmek istiyorum. Yani TRT hakikaten 200 tane araç satın aldı mı? Bu hazırlanan kararnameye göre siz bunların biraz dışında değil misiniz diye düşünüyorum.

Tabii, bir sürü söz alan arkadaşımız var, onların da fazla sabırlarını zorlamadan ben biraz da yazılı olarak sormak istiyorum. Yazılı ve sözlü de cevap verebilirsiniz.

Kurumda şu anda 657'ye tabi kaç personel çalışıyor? Son çıkardığınız teşvik kapsamında kaç personel emekli oldu? Emekli olan bu personele yüzde 50 ve yüzde 30 teşvikler dâhil kaç lira emekli ikramiyesi ödendi? Emekli olan personelin kaç yaygın personeldir? Kurumda kaç taşeron şirket üzerinden kaç personel çalıştırılıyor? Özel kurum sözleşmesiyle kaç personel çalıştırılıyor? Program üzerinden ne kadar personel çalıştırılıyor? Anadolu Ajansıyla yapılan hizmet sözleşmesine ayda ne kadar para ödeniyor? TRT anayasal bir kurumdur ve kâr amacı gütmemektedir, kısacası ticari bir kuruluş değildir, gelir kaynakları kamuya belirlenmiştir. Bu sebeple sorularımız ticari sır kapsamında da değildir. Anadolu Ajansıyla yapılan bu hizmet sözleşmesine tabi kurumda kaç personel çalıştırılıyor? Anadolu Ajansıyla yapılan hizmet sözleşmesi kapsamında kurumda çalıştırılan personele aylık ne kadar ücret ödeniyor? Kurum çalışanları arasında 17 bin ile 25 bin lira arasında değişen ücretler ödendiği söyleniyor, bu doğru mudur? Sizden önceki genel müdürlerimiz döneminde TRT'ye başka kurum ve kuruluşlardan kaç personel nakil geçişi yapılmıştır? Bunların kaçının yaygın tecrübesi vardır? TRT'de bugüne kadar Fetullahçı terör örgütüne bağlantılı kaç personel görevden uzaklaştırıldı? Uzaklaştırılan personelin kuruma giriş yılları nelerdir?

Yine bu kapsamda, olağanüstü hâlin son kararnamesi olan 9 Temmuz 2018 tarihli 703 no.lu Kanun Hükmünde Kararname'yle "Kurumda ihtiyaç fazlası personel Devlet Personel Başkanlığına gönderilir." hükmüyle yetki aldınız. Ben şimdi şunu anlamıyorum: Niye burayı bu kadar elemanlarla doldurduk, niye bu elemanları merkeze gönderiyoruz? Yani TRT'de hepimiz de biliyoruz ki maaşlar belli oranlarda yüksek, buraya... Bakın, TRT'ye ayrılan bütçenin tamamı fakir fukaranın, yetimin, öksüzün ödediği paralar. Bunu da aynı hassasiyetle harcamanız gerekirken burayı ihtiyaç fazlası elemanlarla doldurmanın, inanım, bu tarafta hesabını verseniz bile öbür tarafta hesabını veremeyeceğinizi şimdiden sizlere tekrar hatırlatıyorum. Devlet Personel Başkanlığına göndereceğiniz ihtiyaç fazlası personel 657'ye tabi personel arasından seçilecektir. İhtiyaç fazlası personeli belirlemede kriterleriniz ve önceliğiniz nelerdir? Kurumda ihtiyaç fazlası personel varsa taşeron şirketler üzerinden özel sözleşmeyle programlar ve Anadolu Ajansıyla yapılan hizmet sözleşmesi üzerinden neden eleman çalıştırıyorsunuz? Kurumda ihtiyaç fazlası eleman var ise bu kadar personeli neden kuruma aldınız ve hâlen de almaya devam ediyorsunuz? Kurumda ihtiyaç fazlası eleman var ise bu fazla personeli kuruma alan sizler değil misiniz? Taşeron şirketler üzerinden özel sözleşmeyle programlar ve Anadolu Ajansıyla yapılan hizmet sözleşmesi üzerinden çalıştırılan personeli ve diğer kurumlardan naklen gelen ve yayıncılıkla ilgisi olmayan personeli işten çıkarmak ve Devlet Personel Başkanlığına göndermek var iken neden TRT'nin hafızası olan devlet geleneğine, terbiyesine, yetişmiş tecrübeli alanlarda uzmanlaşmış personelin tasfiyesini tercih ediyorsunuz?

Yine ben şunu da merak ediyorum: 15 Temmuz darbe girişiminde o stüdyoya çıkan hanımefendi o paçavrayı okurken hiç rahatsız olmadınız mı? Bunu engellemenin hiçbir yolu yok muydu?

İkincisi: TRT World -hep övgüyle bahsediyoruz, Hocam da bir miktar değişti- o gün erkenden kapandı, ertesi gün saat altıda açıldı. Yani inanım, yılda bir sefer işe yarayacaktı, işte bizim dünyaya açılan pencereimizdi, bu darbeyi en iyi ayrıntılarıyla anlatacaktı ama o gün yani ne derler, harman zamanı lazım olan... Hani Demirel'in de bir sözü var, aş taşarken kepeğe paha biçilmez misali. Yani o gün bizim TRT World'e inanım, çok ihtiyacımız vardı, en azından bu saçma sapan darbe girişimini dünyaya anlatmamızda bize büyük bir katkı sağlayacaktı. Tabii, hep beraber bu darbe girişimine karşı olduk, bazı arkadaşlarımız sadece bir genel başkandan bahsettiler. O gün, aynı darbe saatlerinde, bir saatte uğraşmasına rağmen Sayın Genel Başkanımız Meral Akşener televizyon programına bağlanamamasına rağmen ilerleyen saatlerde bağlandı ve darbeyi bütün yönleriyle, her şeyiyle lanetlediğini... Zaten hepimiz lanetliyoruz, bunu Parlamentoda da lanetliyoruz, iki sefer de "Gelin şu FETÖ'nün siyasi ayağını araştıralım." diye önerge verdik, Parlamente'ya getirdik, gündeme getirdik ama ne hikmetse,

bunun işte TRT’de 300 küsur tane, bilmem nerede bilmem kaç tane, her yerde ayakları var ama bunun bir türlü bir siyasi ayağı yok. İnşallah, tez zamanda bu vesileyle... Bundan sonra da yine bu tür araştırma önergelerini vermeye devam edeceğiz, inşallah günün birinde bununla ilgili de somut sonuçlara ulaşırız diyorum.

Ama bunun yanı sıra da TRT’yi... İnanın, TRT Türkü ve TRT Nağme benim arabamda kayıtlı, sürekli dinliyorum, ondan dolayı da tebrik ediyorum, kültür yayınlarınızdan dolayı. Bize geleneklerimizin anlatılması açısından böyle gönül huzuru içerisinde izlediğimiz kanallar. Bu vesileyle de teşekkürü bir borç biliyorum. Ama Hanımefendi’nin, Esin Hanım’ın önerisine de aynen katılıyorum, bu tür programlar aynı zamanda işte Haçlı zihniyetinin anlatılmasından tutun da kültür emperyalizminin her türlüşünün uygulandığı alanlardır. Bu konu bazen gözden kaçsa bile, küçük ayrıntı olsa bile inanın, bunlar önemli, bunlara dikkat edilmesi de bizim en büyük arzumuz ve dileğimiz. Ümit ederiz ki bundan sonraki yayınlarınızda her türlü siyasi partiye Parlamentoda temsil edildiği oranda siz de programlarınızda yer ayırırsınız, herkes de bizim, Türkiye’nin meseleleri konusunda, ne düşündüğümüz konusunda fikir ve düşünce sahibi olur.

Aynı zamanda da sizin, TRT’nin her türlü şekilde desteklenmesini, bütçesinin gerektiğinde artırılması da dâhil ama efektif kullanılmak şartıyla, böyle elemanları doldur, boşalt, yenilenme gibi şeklinde değil de bu asıl amacına yönelik her türlü faaliyetini desteklediğimizi beyan ediyorum, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar.

Buyurun Sayın Çelik.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Sayın Başkanım, Sayın Genel Müdürüm ve TRT’nin çok değerli yöneticileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, tabii, bir kurumun başarısında dikkat etmemiz gereken husus yani bir girdi bir çıktı olayı vardır biliyorsunuz. Yani TRT’nin başarısında, tabii, bir, izlenme oranı; iki, etkileme gücü, bunlar son derece önemli. Gördüğümüz kadarıyla TRT’de ciddi bir başarı var özellikle son yıllarda ama her başarının arkasında da bir şaibe aramamız lazım. Maalesef -ben ilk defa KİT Komisyonuna katılıyorum- burada her başarının arkasında bir şaibe arıyor, lütfen bunlardan sıyrıalım.

Şimdi, TRT bir okul ama TRT bugün şu hâle geldi: Türkiye küresel bir güç hâline geldi bakıyoruz, TRT de küresel bir güç, küresel bir yayın kuruluşu hâline geldi. 91 yılını hatırlarsak, Körfez Savaşı’nda CNN ve BBC, özellikle CNN Körfez Savaşı’nı naklen yayınladı, burada ciddi bir Amerikan propagandası yaptı. İkincisi: Amerikan teknolojisini dünyaya yayınladı, bir algı operasyonunu kendileri açısından son derece başarıyla yürüttü. O zamanlar tabii biz hep gıptaıyla baktık, dedik ki: Yani bizim niçin böyle bir televizyonumuz yok, niçin küresel düzeyde bir yayıncılık yapamıyoruz diye hep dertlendik. Evet, girdi, şu vardır, işte elektrikten şunu alıyor, şuradan şunu alıyor, geliri şudur ama bakmamız gereken husus da geldiği durum, kamuoyunu etkileme durumu, dünyadaki kamu diplomasisindeki rolü çok önemlidir. Örneğin “Diriliş Ertuğrul” ve “Payitaht Abdülhamid” gibi dizilerimiz yurt dışına satılıyor. Burada önemli olan yurt dışına satılıp para kazanmak değil, yurt dışında kültürümüzün, tarihimizin anlatılması ve kamu diplomasisinde Türkiye’nin öne çıkması, bu çok önemlidir ve her şeyin üzerindedir. Bazıları kabul etmese de artık Türkiye bir küresel güçtür, küresel güç olan bir ülkenin televizyonunun da küresel düzeyde etkileme gücü olan bir güç hâline gelmesi gerekiyor. Bu bir gerçek, bunu artık kabul edelim.

Tabii, özellikle bizi mutlu eden, insanımızı mutlu eden hususlar var. Evet, CNN 91’de yaptı ama bizim Zeytin Dalı Harekâtı’mızla, Fırat Kalkanı Harekâtı’mızda da TRT gerçekten, hem TRT World hem de TRT Haber son derece etkin yayın yaptı hem Türkiye içinde hem de bölgede son derece etkili yayın yaptı. Ben şunu özellikle belirtmek istiyorum: TRT World’ün yirmi dört saat yayın yapan bir kuruluş hâline gelmesi gerekiyor. Buna çalışmamız gerekiyor, bu çok önemli.

Çok fazla da uzatmaya gerek yok. Yani başarı varsa bu başarıyı da kabul etmemiz lazım. Bu, bir kurumu övme değildir, bir hakkı teslim etmedir. Bizim de hakkı teslim etmemiz gerekiyor.

Ben sadece bilgi edinmek için bir iki hususa değineceğim: Rayting sıralamasında özellikle son yıllarda TRT’nin durumu nedir? Bu konuda yazılı bir bilgi gönderirseniz çok memnun oluruz. Ayrıca, CNN, BBC gibi küresel yayın yapan televizyonlar karşısında TRT’nin, TRT World’ün etkileme gücüyle ilgili bir çalışmanız var mı? Varsa bunun oranı nedir? Bu konuda da bir bilgi rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çelik.

Sayın Zeybek...

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Başkanım, TRT’nin Değerli Müdürü ve yöneticileri; bugün kültürel, siyasal ve ekonomik olarak Türkiye toplumunun, ülkemizin aydınlanmasında ve dünyada bilgilendirme açısından büyük sorumluluk arz eden bir kuruluşun Sayıştay görüşmesini yapıyoruz.

Tabii, TRT kendi kaynaklarını kendi yaratan durumda değil. 81 milyon insanın bir araya gelip hanelerin, kurum ve kuruluşların büyük desteğiyle icra yapan bir kuruluş. Cep telefonlarından yüzde 6, tablet bilgisayarlardan yüzde 2 vergi alındığı, diğer tarafta, TRT bandrollerinden ve Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu gelirlerinden kendi ekonomisini sağlayan bir durumda. Biz bunun neden böyle olması gerektiğini pek fazla eleştirmiyoruz çünkü eğer bu kuruluş yayın yapacaksa, toplumu bir şekilde haberdar edecekse, olan olaylardan, gelişmelerden bizi haberdar edecekse bunun da bir şekilde yapılması gerektiği inancındayız. Ama kamu hizmeti yayıncılığının finansmanı sadece mali bir nitelik taşımakta, finansman kaynağı ve bunun temininde uygulanan yöntemle ilişkin finansal özerklik kurumsal özerkliğin ayağını oluşturmaktadır. Yani bu yapı böyle oluşmaktadır, almış olduğumuz vergilerle.

TRT’nin özerklik ve yayında tarafsızlık ilkesine göre kamu yayıncılığı faaliyetlerini sürdürmesi, finansman kaynağının garanti altına alınması, gelir kaynaklarının siyasi erkten bağımsız ve ekonomik gelişmeler karşısında etkilenmeyecek bir finansman yönetimini sağlayacak yapıya kavuşturulması gereklidir ve önemlidir. TRT, gelirlerini toplumun tamamından karşılarken, yayınlarını toplumun tamamının istek ve taleplerini dikkate alarak yayın yapması da gerekmektedir.

TRT yayınlarının iktidar lehine, muhalefet aleyhine yayın yaptığı izlenimi toplumda yaygın bir kanaat hâline gelmiştir. TRT’nin iktidarın etkisinden uzak, toplumun bütün kesimlerinin beklentilerini karşılayacak yayın yapmasını ve toplumu objektif bilgilendirmesi yönünde yayın yapmasını bekliyoruz.

Ben buradan soruyorum, tabii, arkadaşlarımızda bu soruyu çok yönelttiler: Seçimlerde ve günlük olaylarda siyasi partilerin ve siyasi partilerin demeçlerinin veya haberlerinin yayınlanmasında eşit ve adil bir yayıncılık yapmadığımızı biliyoruz ama buna rağmen, 2018 yılında özellikle partilere endeksli, AK PARTİ’ye, Cumhuriyet Halk Partisine, İYİ PARTİ’ye, Milliyetçi Hareket Partisine, Hakların Demokrasi Partisine ve Saadet Partisine kaç saniye, kaç saat zaman ayırdınız? Bunun ayrıntılı ve detaylı olarak kendi tarafımıza bildirilmesini istiyoruz. Bu sorumluzun da cevabını istiyoruz.

Diğer tarafta, şimdi, Sayıştayın denetimlerinde 81’inci sayfa ve 40’inci sayfada TRT’nin 37 milyon 300 bin TL’lik bir elektrik kullandığı, bunun da yüzde 10 tasarruflu olması için, verilen dağıtım şirketleriyle sözleşme yapması gerektiği belirtilmiş şu anda. Burada, bu sözleşme yapılmadığına göre,

bu dağıtım şirketi sizin hizmet aldığınız yerlerde, elektrik kullandığımız yerlerde hangi firmalardır? Bu firmaların zaten yandaş şekliyle dağıtım şebekeleri olduğunu biliyoruz. Halkın pahalı elektrik kullanmasından yana, halkın elektrik payından bedel alarak hizmet verdiğinizize göre, bir de bunlarla tasarruf edebilecek şekilde niye sözleşme yapmadınız? Sayıştay bu konuda sizi açık ve net şekilde uyarıyor. Bunun, bir dahaki dönemlerde, 2019 yılında, 2018'in bu ayından sonra, eğer yapılmadıysa yeniden gözden geçirilip yapılmasını talep ediyoruz.

Şimdi, TRT'nin 81 milyon insanın bandrollerinden, elektrik gelirlerinden hizmet aldığını söyledik ve toplumun belli parti, belli zümre, belli kültür yapısının öne çıkarılarak yayın yaptığını biliyoruz çünkü yayınlarınız bunu gösteriyor. Eğer demokratik bir yapı içerisinde siz yayıncılık yapacaksınız, eğer geleceği, bu toplumu her bireyin kendisinin rahatça algılayabileceği, öğrenebileceği bilgileri topluma yönelik verebiliyorsanız ve ideolojik bir yapı içerisinde, o yapıyı da tek yönlü yapmamanızı almış olduğunuz o ödentilerden dolayı talep ediyoruz. Toplumun tüm kesimlerinden alınan pay ve vergilerin sizin istek... İdeolojik dedik, siyasal dedik, kabullenmiyoruz bu tür yapıları. Bu ayrımcı yayında toplumun çoğunluğunun kabul etmediği fakat parasını aldığınız hâlde... Helal haramı bilenler için söylüyorum bunu, hak hukuk bilenler için söylüyorum, çoğunluğun hakkını hukukunu savunanlar için söylüyorum, bu hakkı hukuku yiyenleri -benim de hakkım varsa yeniliyorsa- bu hakkı yiyenleri destekleyenlere de bir şekilde hakkımı helal etmiyor ve sağlığında da bu hakkı helal etmiyorum ve toplumun da, tüm yurttaşların da bu doğrultuda düşünceleri olduğuna inanıyorum.

Bizler bu ülkede ırk, millet, din, kültür, bölgesel farklılıklarımızın olduğunu biliyoruz. Biz bu farklılıkları gözeterek TRT'nin de bu şekilde, onların tüm görselliklerini, onların tüm kültürel değerlerini ifade edebilecekleri şekilde yayın yapmasını istiyoruz çünkü her bölgenin, her kuruluşun, her milletin kendine göre kültürel değerleri vardır. Bu değerler bir şekilde ayırım yapılmadan ve ayrıcalıklı hareket edilmeden dile getirilmelidir.

Meşrep, mezhep, bir parti çoğunluğu, düşüncesi, görüşü uygun olmayan kültürel değerlerin... Tek tip yayınlar yaptığımızı ve yapmaya devam ettiğinizi ve bunu da bir şekilde durdurmadığımızı ve toplumun çoğunluğunun şu andaki yönetsel durumdaki yapı içerisinde olmadığı, az önce belirtmiş olduğum partilerin çoğunluk yüzdesinin oy verenlerine, şu anda onlara karşılık yayınlar yapılmadığını görmekteyiz. Toplumun geneline hitap eden, toplumun genelini kucaklayan bir düşünce, bir anlayış, bir bilgi, bir teknoloji yönünde, ve çocuklarımızın da daha bilgili, daha eğitilmiş, bunun da ilim yönüyle daha ön plana çıkarılmasını talep ediyoruz. Çoğu zaman, TRT'de bakıyoruz... İnanç değerlerimize tabii ki saygılı olmalıyız, saygılı bir şekilde bizi aydınlatan, bilgilendiren yayınların tabii ki yapılması gerekir ama benden önceki konuşmacı arkadaşların da belirttiği gibi, bu üfürükçü tufürükçü insanların TRT'ye çıkarılıp toplumu ters bir yerden yönlendirmesini, ahlak değerlerimizin bozulmasına neden olmasına engel olunmasını temenni ediyorum. Bu düşüncelerimle yayıncılığınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Zeybek.

Buyurun Sayın Sümer.

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Komisyon üyelerini, salondaki tüm görevli arkadaşları ve TRT Genel Müdürlüğü çalışanları...

Değerli arkadaşlar, birçok arkadaşımız bu konulara değindi ama ben kısa kısa birkaç şeyi daha sormak istiyorum.

Temmuz ve eylül ayları arasında kurumda 1.800 kişinin emekliye zorlandığı iddiaları var. Bugünlerde, ilk aşamada 960 kişinin, daha sonra da 750 kişinin istihdam fazlası personel olarak Devlet Personel Başkanlığı havuzuna gönderileceği söyleniyor. Bu iddialar doğru mudur? Çoğu

deneyimli yayıncı olan, pek çok yapıma imza atmış, haberleriyle gündem oluşturmuş, yıllarca kuruma emek harcamış, özel televizyonlara yayıncı yetiştirmiş bu personel neden TRT'den uzaklaştırılmaya çalışılmaktadır?

Son dönemde, TRT'ye taşeron şirketler üzerinden ve Anadolu Ajansı sözleşmesiyle yüzlerce personel alındığı dikkat çekmektedir. Madem istihdam ihtiyacın üzerindedir, neden sınav dahi yapılmadan yeni personel alınmaktadır?

TRT'ye konuk olarak çağrılacak isimler hangi kriterlere göre belirlenmektedir? Neden hep aynı isimlerle röportaj yapılmakta, programlara neden hep benzer görüşteki kişiler konuk olarak çağrılmaktadır?

Yurt dışı bürolarında istihdam ettiğimiz personelin yetkinliği de tartışma konusudur. Örneğin, Özbekistan'da, yılda 10 haber dahi gelmemesine rağmen bu muhabirlere maaş ödendiği, Makedonya'da üretilen program sayısının yılda 10'u bulmadığı iddia edilmektedir. Aynı şekilde, Makedonya'da da muhabirlere maaş ödemesi yapıldığı öne sürülmektedir. Yurt dışı muhabirlerin aylık üretimi ve kazancı nedir? Burada, Ankara'da personel işten çıkarılacağına deneyimli personelin bu bürolarda istihdamı sağlanamaz mı?

Tekrar, TRT'deki sansürcü zihniyet: Şarkılar yasaklanıyor, sanatçılardan bir bölümü ekranlara hiç çıkarılmıyor, buz pateni, plaj voleybolu, kadın hentbol müsabakaları artık TRT'de yok gibi. Ama etnospor, wushu, olimpiik olmayan okçuluk sürekli izlettiriliyor. Atletizm yerine matrak yayınlar, spor programları arasında ilginç bir tercih olarak geçiştiriliyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın başdanışmanlarından Yiğit Bulut ve İlknur Çevik program yapıyordu, sanırım bu hafta Cumhurbaşkanımızın talimatıyla TRT'deki programları sona erdirildi.

Cumhurbaşkanının danışmanlarına herhangi bir ücret ödendi mi? Ödendiyse bugüne kadar ne ödeme yapılmıştır?

Bunların yazılı olarak verilmesini rica ediyorum.

Teşekkür ederim Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Sümer.

Buyurun Sayın Peköz.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sayın TRT yöneticileri; arkadaşların önemli bir kısmı sorunların çoğunu dile getirdi. Ben birkaç rakam verdikten sonra bir iki şey sormak istiyorum. Biraz önce Sayın Yaşar ifade etti, ben de bir kez daha ifade etmek istiyorum.

17 Nisan-6 Mayıs tarihleri arasında 23 gün içerisinde Adalet ve Kalkınma Partisine 36 saat, MHP'ye 1 saat 40 dakika 2 saniye, CHP'ye 3 saat 4 dakika 28 saniye, İYİ PARTİ'ye 9 dakika 30 saniye yer verilmiş. Bunun karşılığında Halkların Demokratik Partisine sıfır saniye ve Saadet Partisine sıfır saniye! 81 milyonun sorumluluğunu taşıyan, 81 milyon vergileriyle, faturalarından alınan paylarla faaliyet yürüten bir televizyonun, 6 milyon oy almış bir siyasi partiyi görmezden gelmesini hukuki olmasını bir tarafa bırakıyorum yani adlandırmak da istemiyorum ama ahlaki de bulmuyorum açıkçası. Bunun doğru olmadığını düşünüyorum. Bunun bir kez daha değerlendirilmesini rica ediyorum. Hangi kurum olursa olsun, özellikle kamu kurumu ise ve 81 milyonu ilgilendiren bir kurumsa görevlerini en iyi şekilde ve bir tarafsızlık içerisinde yapmak zorundadır; yapmaması hâlinde sorumluluğu taşımak durumundadır ve bu sorumluluk mutlaka bugün olmazsa yarın bir şekilde kendilerinden sorulacaktır.

Şimdi, 2015-2016 yılları içerisinde dış yapımlar için 1 milyar 584 milyon lira ödeme yapılmış. Hizmet alımlarıyla birlikte 2 milyar 147 milyon 647 bin lira ödeme yapılmış. 8 bin civarında personeli olan bir kuruluş neden bu kadar çok kuruma, bu kadar çok çevreye iş yaptırır ve kendi personeliyle neden bu çalışmaları yürütmez, neden yürütemez, bir yetersizlik mi var, bir beceriksizlik mi var yoksa çalışan personelin çoğu şu veya bu şekilde işe alındığı için, şişirilen kadrolardan oluştuğu için, onların bu becerisi yok mudur? Bunları doğrusu merak ediyorum.

Bugüne kadar TRT kanallarında yapılan programların yapımcıları kimlerdir merak ediyorum. Bu programlara kimler danışmanlık yapıyor? 2017-2018 yılları için iki konuda da tam liste verilmesini talep ediyorum. Yani kimlerdir, kimler yapıyor ve danışmanları kimlerdir? Bunları öğrenmek istiyorum.

703 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 95'inci maddesi ile 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanunu'na aşağıdaki geçici madde eklenmiş. Eklenen bu geçici maddeye göre, TRT Yönetim Kuruluna 9 Temmuz 2019 tarihine kadar istihdam fazlası personeli havuza gönderme hakkı verilmiştir. Bugüne kadar, bu personelden ne kadarı gönderildi? Hangi kurumlara gönderildi? Ayrıca, bu değişimin sağlanması ve personelin gönderilmesi işini organize etmek üzere "değişim ofisleri" adı altında ofisler kurulduğu iddia edilmektedir. Bu ofislerin, normalde değişim sırasında yol gösteren kurumlar olması gerekirken tatilde bile insanları çağırıp "Emekliliğin dolmak üzere ya da doldu, sizi başka bir kuruma göndermek durumunda kalacağız, ya emekli olun ya da istifa edin." diye baskı yapıldığı söylentileri söz konusudur. Bunlar doğru mudur? Bugüne kadar böyle bir şey gerçekleşmiştir? Bunların hepsini öğrenmek istiyorum.

Şimdilik bununla yetineyim, tamam.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Peköz.

Buyurun Sayın Durmuşoğlu.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, TRT Genel Müdürümüz ve çok değerli yönetim kurulu üyeleri, genel müdür yardımcıları, Sayıştayımızın çok değerli temsilcileri; ben de hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

TRT'miz kanunla kurulmuş, anayasal bir kurumumuz; yine Anayasa'dan ve yasalardan aldığı yetkiyle yönetiliyor, idare ediliyor. Tabii, birtakım eleştiriler olabilir ama marifetin de iltifata tabi olduğunu düşünüyorum. Yani birtakım yanlışlar, eksikler olabilir ama TRT'nin şu anda bizim de yüz akımız olduğunu düşünüyorum.

TRT ülkemizin resimli tarihi gibi, yaklaşık elli küsur senedir hangi merhalelerden geçtiyse hepsinde TRT'yi görüyoruz ya da yaşananları TRT'den öğreniyoruz. Önce radyodan, sonra da televizyondan Anadolu'nun dört bir yanına ulaşan TRT, bugün dünyanın her yerine Türkiye'yi tanıtıyor, Türkiye'yi taşıyor ve özellikle son dönemlerdeki başarılarıyla gurur kaynağımız olduğunu görüyoruz.

Diriliş, Payitaht, Mehmetçik gibi dizilerle millî ilkelerimizin, tarihimizin, kültürümüzün, inançlarımızın ve yaşam tarzımızın hassasiyetlerini yeni nesle sevdirecek aktardığı, ailelerimizle birlikte güvenle izleyebildiğimiz programlar için TRT'nin özel bir teşekkürü hak ettiğini düşünüyorum. TRT dizilerinin, yurt dışına gittiğimizde ilgiyle izlendiğini öğreniyoruz. Bunun da ülkemiz adına iftihar vesilesi olduğuna inanıyorum. Zaman zaman siyaset için, meydanlarda ses getirdiği için böyle güzide bir kurumumuzu yerden yere vurma da yanlış olduğuna inanıyorum. Türkiye'miz ne kadar güzelse, insanlarımız ne kadar renkliyse, coğrafyamız ne kadar zenginse TRT de öyle güzel, öyle renkli ve öyle zengindir. Türkçenin yanında Arapça ve Kürtçe yayınları ile bölgemizde İngilizce yayın yapan

TRT World’le de dünyadaki tüm mazlumların sesi olan TRT’yi, yöneticilerini ve çalışanlarını tebrik ediyorum. Bundan sonraki çalışmalarında, tüm projelerinde de başarılı çalışmalarının devam etmesini diliyorum.

Toplantımızın hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum, hayırlı uğurlu olsun diyorum, saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Durmuşoğlu.

Buyurun Sayın Subaşı...

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Sayın Başkanım, kıymetli vekil arkadaşlarımız, TRT’nin saygıdeğer temsilcileri; tabii burada hep TRT diyoruz da bunun orijinal isminin Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu olduğu, özellikle yani “Türkiye” kelimesinin olduğu bu önemli ismi layıkveçhile yaptığınızdan dolayı, dünyada ülkemizi güzel bir şekilde temsil ettiğinizden dolayı teşekkür ediyorum.

Şimdi, ben birkaç konuyu arz etmek istiyorum, yazılı olarak da cevap istediğim sorum olacak: Malum 15 Temmuz hain darbe girişiminin ana odaklarından biri hem İstanbul hem Ankara’daki TRT stüdyolarıydı, TRT’nin kendisiydi. Şimdi İstanbul Şişli TRT binası önünde, polis gelmeden, asker gelmeden, işte bu yanlış, yalan algı üzerine dayalı işgal hâlinde yapılacak programları önlemek için bir kardeşimiz şehit oldu: Murat Demirci. 15 Temmuzda ben de oralardaydım. Şimdi sorum şu: Murat Demirci’yle alakalı, kurum olarak sizler bir şeyler yaptınız mı, ailesine veya kendisine, TRT’nin bir köşesinde bizi savunurken şehit olduğu adına? Bunu ben sizlere takdim ediyorum, arz ediyorum.

Tabii ki yine bu hain darbe girişiminde malum bir süreç var ve bu süreçte de 250 şehidimizin, binlerce yaralımızın biz hakkını koruyacağız. Biz bu FETÖ terör örgütüyle yapılan mücadelede, yapılacak mücadelede Gazi Meclis olarak TRT’nin yanındayız, arkasındayız ve bu konuda da yapılacak her türlü mücadelenizi destekliyoruz, teşvik ediyoruz.

Sayın Sertel’in ifade ettiği soruyu ben de biraz açarak ifade etmek istiyorum. Bir programda –çok talihsiz- Pensilvanya’daki şeytanın ismi maalesef orada yer aldı. Bununla alakalı kişi veya kişilerle ilgili bir işlem yapıldı mı, bu kadar hata, bu kadar gözden kaçan nasıl bir uygulama oldu denetim eksikliği oldu. Bununla alakalı da ben sizden bilgi istiyorum.

Tabii, TRT’nin de bizim takvimimize, bazı günlerimize etkisi var: Mesela çarşamba gününe “çarşamba” demiyoruz, bugün “Diriliş” günü diyoruz, Cuma gününe “Payitaht” günü diyoruz. Ben bu millî, manevî, kültürel, ülkemizi gerçekten güzel manada kendi kültürümüzü, öz kültürümüzü temsil eden yayınlarımızdan dolayı teşekkür ediyorum.

İşte, Venezuela Devlet Başkanı geliyor, illa “Beni bu sete götürün.” diyor, bizim tarihsel kıyafetlerimizle fotoğraf çektiriyor. Bu çok güzel bir PR’dır, çok güzel bir tanıtımdır.

Son olarak ben şunu ifade etmek istiyorum: Gençliğinde spor yapmış, sporu seven kişi olarak Türkiye’nin millî liginin, Türkiye’nin millî televizyonu olan TRT’den şifresiz olarak yayınlanmasını sizlerden hassaten talep ediyorum. İnsanlarımız, halkımız, sporseverlerimiz bunu şifresiz olarak lütfen izlesinler. Her türlü fedakârlığı yapıyorsunuz, bunu da başaracağımıza inanıyorum.

Tabii, ben şunu da hatırlatmak istiyorum. Sayın İYİ PARTİ’li vekilimizin ifade ettiği sıkıntıya katılıyorum. Bizim de partimizin kurumsal, kısaltılmış ismi “AK PARTİ”dir. Burada konuşacak arkadaşlarımızın da nasıl İP dememeleri gibi, partimizi anarken de “AKP” dememelerini hassaten rica ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Subaşı.

Buyurun Sayın Tan.

AHMET TAN (Kütahya) – Çok teşekkür ediyorum Başkanım.

Öncelikle size, şahsınız nezdinde tüm Komisyon üyelerine, kurum çalışanlarına ve diğer kurum çalışanlarına, burada bulunan Sayıştayımızın yetkililerine ve tüm hazırına sevgiler saygılar sunuyorum.

Öncelikle, millî, manevi ve toplumsal değerlerimize, tarihimize, kültürümüze saygılı yayınlarından dolayı TRT ekibine teşekkür ediyorum. Ülkemizin çok farklı ve zengin kültür ve değerlerini öne çıkaran, işleyen, sonraki nesillere aktarmaya gayret gösteren yayınlarından dolayı ayrıyeten teşekkür ediyorum.

Sayın vekillerimizin ifade ettiği bir hususa açıklık getirmeye çalışacağım. Benim görevim değil ama sonuç itibarıyla bu toplumda hep beraber yaşıyoruz. TRT çalışanlarının ücretleriyle alakalı olan bir hususta fikrimi beyan etmek istiyorum.

Tabii, TRT çalışanları ve program yapımcılarının aldığı ücretlerin hiçbirimizin vicdanlarını sızlatacak seviyede olmaması gerekir. Bunu hiçbirimiz arzu etmeyiz ve istemeyiz ancak TRT, özel sektörün de içinde bulunduğu rekabet ortamı içerisinde. Dolayısıyla hem yayıncıların hem yayına katkı yapan bütün çalışanların ücretlerinde, özel sektördeki ücret mantığıyla, tabii ki rekabet ortamı içerisinde olduğundan dolayı, belirleyici olan unsur bu rekabet içerisindeki bir fiyat oluşumudur. Ben bunu ifade etmeye çalışıyorum. Yani bugün TRT'nin, diğer kamu kurumlarında gördüğümüz gibi, eğer etkili olabilmesini düşünüyor isek orada programı en iyi yapabilecek, en iyi yayınları yapabilecek kişileri bulma zorunluluğumuz vardır. O da özel sektörle rekabet ortamı içerisinde nasıl kuruma kazandırılması gerekiyor ise vicdanları sızlatacak şekilde –ki parantez içindeki ifademini yineliyorum tabii- bunun ele alındığını düşünüyorum.

Ben, farklı bir konuya daha birkaç cümleyle katkı yapıp konuşmama son vereceğim. Özellikle, bütün televizyon kuruluşlarının –özel sektör de dâhil olmak üzere- yayınlarında bizim millî, manevi değerlerimizin, ahlaki değerlerimizin önemsenmesi lazım geldiğini düşünüyorum. Aile bizim toplumumuzun en önemli yapı taşlarından biridir ve en önemlisidir. Dolayısıyla tüm yayıncı kuruluşların konuya hassasiyetlerini özellikle tabii ki burada önemsiyorum ve rica ediyorum. Burada da zannediyorum, RTÜK'ün, oradaki arkadaşlarımızın bu yayınlar konusunda daha hassas olmalarını ben burada talep ediyorum, istiyorum, arzu ediyorum çünkü toplumumuzun yapı taşı olan aile mefhumunu eğer kaybedersek bundan sonraki dönemlerde ülkemizin geleceğinde toplumumuzun da bu anlamda dinamiklerini yitireceğini ve toplumsal yapının çöküşüne sebebiyet vereceği düşüncesiyle ben RTÜK'ün çalışmalarını tekrar gözden geçirip millî, manevi, ahlaki, kültürel değerlerimizi öne çıkaran ve aile yapısını bozmayacak şekilde –tabirimi mazur görün- kimin elinin kimin cebinde olduğu belli olmayan yayın ve dizilerle bu ülke insanlarını muhatap etmemelerini ve bu konuda gerekli tedbirleri almalarını özellikle rica ediyorum ve hepimize ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tan.

Buyurun Sayın Ceylan.

NEVZAT CEYLAN (Ankara) – Teşekkür ederim Başkanım.

Önce başta zataliniz olmak üzere tüm milletvekillerimizi ve TRT'nin Sayın Genel Müdürünü ve yöneticilerini ve bu salonda bulunan bütün arkadaşlarımızı sevgiyle selamlıyorum.

Bu 15 Temmuz hain darbe gecesi, TRT'nin işgalinin neticelenmesinde bizzat orada bulunan 3 milletvekilinden biriyim. Hüseyin Kocabıyık, Süleyman Soylu ve ben. TRT'de o geceki olayın önlenmesi konusunda orada olduğumdan dolayı kendimi bir bakıma da şanslı hissediyorum, onu söylemek istiyorum.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Sayın Vekilim, kayıtlara geçsin, hiç bahsedilmiyor sizden, ben de yeni öğrendim.

NEVZAT CEYLAN (Ankara) – Bir defa, TRT'nin son yıllarda özellikle özel sektörün önüne geçen, özel sektör yayıncılığının önüne geçen bir anlayışla yönetilmesinden son derece bahtiyar olduğumu belirtmek istiyorum. Çok başarılı çalışmalar yapılıyor, rating rekorları kıran dizilerle gerçekten geçmişte hiçbir zaman yaşamadığımız çalışmalarıyla da göz doldurduklarını özellikle söylemek istiyorum, bu konuda da kutluyorum arkadaşlarımızı.

TRT Çocuk'ta Su Elçileri, otistik çocuklarla ilgili çizgi filmlerin ve buna benzer çalışmaların çok güzel olduğunu ve bunun devam etmesi gerektiğine inanıyorum ben.

Bazı konuları da belirtmek istiyorum. Tematik belgesel kanallarına dönüşüyor dünya artık. Bizim belgesel kanallarımızın biraz da tematik hâle gelmesi gerekir. Mesela, doğa ve çevremizin dışında kültür değerlerimizin çok güzel belgesel hâle getirilmesinin yeterli olmadığını görüyorum ama tarih konusunda... Çok eşsiz bir tarihimiz var, biraz da TRT'nin bu tarih ve kültür konularına ağırlık vermesi gerektiğini düşünüyorum. Yapıldığını görüyorum ama yetersiz olduğunu söyleyebilirim. Özellikle, ülkemiz coğrafi bakımdan son derece zengin bir yaban hayatına sahip. Dolayısıyla, bu yaban hayatıyla ilgili olarak da özellikle yaban hayvanları, bitkilerimiz, flora ve fauna konusunda da çok daha geniş belgesellerin hazırlanması gerektiğini düşünüyorum. Mesela, sizin oradaki yönetmen arkadaşlarımızdan Ece Soydam Hanım'ın yaptığı "Kara Akbaba" "Ayı ve İnsan" gibi belgeseller yayınlandı geçmiş dönemlerde. Buna benzer belgesellerin yayınlanmasının çok faydalı olacağını düşünüyorum. Buna benzer arkadaşlarımızın desteklenmesi gerektiğini düşünüyorum ayrıca. Mesela, National Geographic'in -tematik derken onu söylemeye çalışıyorum- dört beş konuda yayınları var, sadece tek kanalla değil. Yavaş yavaş ona dönüşmesi gerektiğini şahsen tavsiye ediyorum. Bizim belgesellerimizin, bu eşsiz coğrafyanın güzelliklerinin yurt dışına satılacak hâle gelmesi lazım. Biz artık dünyadaki belgesellerle dünyayı tanıdık, güzel bir şey bu ama Türkiye'nin o kadar güzel coğrafi çeşitlikleri ve güzellikleri var ki bizim artık onları belgesel hâline getirmek suretiyle yurt dışına da satmamız gerektiğini düşünüyorum. Nasıl dizilerimiz artık yurt dışında çok beğeniyle izleniyorsa bizim bu coğrafi zenginliklerimizin de artık yurt dışında izlenir hâle getirilmesi gerektiğini tavsiye ediyorum.

Belgesel kanallarının dışında –herkes belgesel kanallarını izlemeyebilir- doğa ve çevre konusunda da diğer kanallarda, çok izlenen kanallarda da bu tür haberlere, buna benzer konulara daha fazla yer verilmesi gerektiğini ben şahsen tavsiye ediyorum. Çünkü belgesel kanallarını seyreden belli izleyici var ama Türkiye'nin bu güzelliklerini çok rating alan diğer kanallarda da haber olarak başka bir şekilde verilmesinin de faydalı olduğunu düşünüyorum. Mesela, NTV'de "Yeşil Ekran" diye bir program var, orada çok güzel bir şekilde, bunlara ayrı bir yayın zamanı ayırarak insanların ilgisini çektiğini de burada belirtmek istiyorum.

Yine, TRT'nin hazırladığı dizilerde, özellikle aileye dönük dizilerde, içinde doğa, çevre, kültür, sanat, sıfır atık, toplumun gelenek ve görenekleri, ahlaki değerleri, uyuşturucu gibi konularda daha fazla mesajların verilmesi gerekir. Aralarda verilirse bu mesajlar çok daha etkili olur. Herhangi bir dizide, sevilen bir dizide buna benzer konularla ilgili bir iki dakikalık mesajlar verilmesi suretiyle daha da etkili olabilir diye düşünüyorum. Hatta, bu yayınlar yapılırken sözleşmede bu tür konulara yer verilmesini tavsiye ediyorum.

Diğer taraftan, Almanya'da bizim şu anda 3,5 milyon Türk'ümüz var yani dünyada çok Türk yaşıyor. Üçüncü kuşak artık Türkçeyi unutmaya başladı maalesef. O üçüncü kuşağa dönük, Türkçeyi hatırlatan, Türkçeden kopmadan, onların dil öğrenmesini sağlayacak programlara da ihtiyaç olduğunu düşünüyorum.

Ben tekrar tüm kuruma teşekkür ediyorum, herkesi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Ceylan.

Buyurun Sayın Kartal.

İRFAN KARTAL (Van) – Sayın Başkan, değerli üyeler, değerli Sayıştay ve RTÜK mensupları ve kıymetli TRT Genel Müdürü ve üye arkadaşlar; ben TRT Kürdi Hakkında bir iki söz etmek istiyorum. Ben Van Milletvekiliyim ve o bölgede en çok izlenen, en çok güvenilen bir kanal olan TRT Kürdi, zamanında TRT Şeş diye başladı ve bölgede bazı gruplar tarafından “hain kanal” diye ilan edildi ve maalesef bugün onlar üzülerek de görüyorlar ki bugün dünyanın ve Türkiye’nin en sevilen, en tutulan kanalıdır. Dünyada yayın yapan Kürt kanalları içerisinde en çok izlenen kanaldır. Birçok güzel, faydalı programları vardır. Bölge halkı tarafından emniyetli bir şekilde izleniyor. Ben yetkililerden bu kanalın daha da güçlendirilmesini ve yayınlarının daha da artırılması ve belki gerekirse ikinci bir kanala geçmesini belirtmek istiyorum.

Yine, bu bölge ülkemizin terörden en çok zarar gören bölgesi ve belirtildiği gibi, şimdi de hain FETÖ örgütü o bölgenin gençlerini otobüs duraklarında karşılayarak namaz ve geçim sıkıntılarında faydalanarak onların birçok şeylerini kullanmışlardır ve inanın, bunların hiçbirinin ailesi o hain FETÖ liderini ne görmüş ne de bilmiştir. Sadece din zaafından faydalanarak bunları yönlendirmişlerdir ve bu gençler hâlâ da birçok şeylerinde bu sicilleriyle zorlanmaktadırlar.

Sayın TRT’den, TRT Kürdi’nin çok yararlı bir kanal olduğunu, bölgede çok iyi izlendiğini daha da desteklenmesini istiyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kartal.

Son konuşmacı Sayın Yavuzılmaz.

Buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, birkaç sorum olacak, onları hızlı bir şekilde aktarayım. Öncelikle, yeniden yapılanma dediğimiz, TRT’deki süreçle ilgili olarak tabii, kavramların kullanımı kulağa çok hoş gelebilir ama altını nasıl doldurduğumuz çok önemli. Özellikle, gerek devlet kurumlarında gerek özel sektörde dört tane kuşağın bir arada olmasını ve kurum hafızasını sürekli olarak iç eğitimlerle de destekleyerek devam ettirmesini bekliyoruz. Bu bağlamda, TRT’nin 657 sayılı Devlet Memurları Yasası’na tabi olan personellerinin özel hukuka tabi personel olarak çalıştırılmak istenildiği iddiaları var, bunlar doğru mudur? TRT’de çalışanların istihdam fazlası personel olarak değerlendirildiği iddiaları var. TRT çalışanlarının başka kurumlara gönderilmek için havuza atılarak ikna odalarına veya adı kavram olarak değişim ofislerine sokuldukları iddiaları var. TRT kadrosunda yer alacak kişilerin sınavsız olarak işe alınabilmesiyle ilgili çalışmalar yapıldığı doğru mudur? Yine, yeniden yapılandırma kavramının altına koyarak ifade ediyorum, TRT’nin şirketleştirilmek istenildiği doğru mudur? Bir noktada, TRT’de küçültmenin olmadığı ancak istenilen ve dilenilen personellere yer açmakla ilgili bir çalışma yapıldığı konusunda bazı düşünceler var. TRT’nin deneyimli, TRT terbiyesi almış yayıncılarının kurum dışına gönderilmemesini, kurumda istihdam edilmesini ve kurum hafızasını gelecek nesillere taşımasını istiyoruz.

Aynı zamanda, TRT’nin personel alımıyla ilgili 2016 yılında bazı girişimleri vardı. Yaklaşık bir buçuk yıl süren bir mülakat düzeni gelişti. Bu, tabii, mülakata katılanlar için çok hırpalayıcı bir süreç, büyük beklentilerin ve umutların aynı zamanda yaşandığı bir süreç. 380 personel alımı yapılacağı belirtilmişken 251 personel alınmıştır, bunun gerekçesini sizden rica ediyorum.

TRT Çocuk kanalıyla ilgili birkaç husus ifade edildi. Özellikle, subliminal mesajlar verildiğine yönelik bazı örnekler de gösterildi vekillerimiz tarafından. Sormak istediğim şu: TRT Çocuk kanalında reklam uygulamanız var mı? Varsa bu noktadaki hedef kitleniz kimdir? Çocuklar mı? Özellikle yabancı çocuk kanallarında 2018 yılında, bu çağda sağlıksız abur cubur içeren reklamlarının ve tüketimi fişekleyen oyuncak reklamlarının bulunmasını biz TRT Çocuk kanalında istemiyoruz. Bu doğrultuda birçok ebeveyninde talebi var açıkçası. Çünkü bizler yeni bir nesil yetiştiriyoruz ve üç yılda bir değişen jenerasyonlar, kuşaklar olarak tanımlanıyor. Dolayısıyla biz yaşı büyük olanlar yeni yetişen nesli anlamaya çalışıyoruz ve bir yandan da bambaşka bir dünyada yaşayacakları hâlde kendi dünyamıza uydurmaya çalışıyoruz. Bu noktada, vücut sağlıklarını ve zihin sağlıklarını da çok üst düzeyde tutmamız gerekir. TRT vatandaşlardan vergi aldığı için, ayın zamanda, bu vergiyi de eşit bir şekilde dağıtmakla yükümlü olduğu için ama maalesef de yeterince bunu yapmadığını vekil arkadaşlar da ifade ettiler. Dolayısıyla, bu noktada, bari bunu çocuklarımıza yansıtmayalım. TRT'nin reklam gelirini artırmak amacı çocuklarımızın sağlıksız yetişmesine neden olmasın.

Bir diğer nokta TRT Erzurum Radyosu. 1960 yılında kurulmuş ve faaliyet gösteren, aynı zamanda, Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi'nin sesini milyonlarca insana duyuran bir radyo, bu noktada, kapatma kararı aldığımız gibi bir tepki var kamuoyunda. Bu doğru mudur? Bu süreç gerçekleşti mi? eğer böyle bir düşüncemiz varsa sizden, özellikle, ülkemizin doğusuyla, batısıyla, güneyiyle ve kuzeyiyle bir bütünlük içinde, her vatandaşımızın farklı etnik, kültürel özelliklerini birbirine duyurması bakımından bu radyomuzun yaşamasına izin vermeniz ve burada istihdam edilen personelin de desteklenerek... Ben bir Zonguldak Milletvekili olarak aynı zamanda, o bölgemizin de sesini hem duymak hem vatandaşlarımıza da ulaştırmayı can gönülden isterim.

Subliminal mesajlar derken aslında bu, biraz komplo teorilerini de içeren... Biraz daha açmak gerekirse, insan gözü saniyede 24 kare fotoğraf çekiyor, o, bir 25'inci fotoğrafı da oraya eklemek suretiyle bilinçaltına mesaj göndermek içerikli. Ama bunun bir diğer versiyonu da özellikle, biliyorsunuz, Hollywood'un kendi bünyesinde yaptığı filmleri dünyaya pazarlamak ve satmak suretiyle dünya politikasında bazı toplumsal algılar için zemin yaratma çabası. Şimdi, bu çaba sadece bu filmleri pazarlamakla olmuyor, ayın zamanda, kendi yapımcılarıyla, senaristleriyle, konsept danışmanlarıyla birlikte onların farklı ülkelerdeki sinema sektörüne ve televizyon dünyasına bir şekilde hizmet vermesi süreciyle de gerçekleşiyor. Bu noktada Filinta dizisinden bir atf yapmak istiyorum. RTÜK üyeleri de burada, kendileri bu konuyla ilgili de bir inceleme yaparlar. 44'üncü, 45'inci ve 46'ncı bölümleri çok dikkat çekici. 15 Temmuz darbe girişiminden önce yayınlanmıştır. Aslında 3 sezon olarak planlanan ama darbe girişiminden sonra 3'üncü sezonu devam etmeyen bir prodüksiyon. Konsept danışmanı yine bir Hollywood yönetmeni Bobby Roth. Senaristinde bir değişiklik oluyor dizinin çekimi esnasında, 40'inci bölümden itibaren yeni bir senaristler yol alınıyor. Tabii, senarist derken, senarist kendisi de oturup yazmıyor, bir senaryo ekibi var, ekiple birlikte bu içeriği üretiyorlar. Küçük bir bilgilendirme, şöyle geçiyor o bölümler arası özellikle: Osmanlı döneminde bir polisiye dizi ancak bir darbe girişimi planlanıyor, darbe girişimi akamete uğruyor. Bunun üzerine "Kardeşlik Teşkilatı" denilen bu teşkilat yani bizim devlet yapımıza karşı olan yabancı menşei aynı zamanda ama içine de sızmış, saraya kadar sızmış olan teşkilat kendi teşkilatındaki üyeleri teker teker deşifre etmek suretiyle ve manipülasyonlarla devleti bu başarısız darbe girişiminden sonra zayıflatmayı amaçlıyorlar taktiksel olarak. Bu da "kripto FETÖ'cüler" diye tarif ettiğimiz noktaya da sanki atf yaparak -darbe girişiminden önce olan bir konu bu- bu kişilerin, kripto FETÖ'cülerin... FETÖ'cü değil tabii orada, kendi teşkilatlarına mahsus kişiler, bunlar kimsece de bilinmeyenler. Bilinenleri deşifre ediyorlar ve devletin üst kademelerine yerleştiriyorlar, ilerleyen bölümlerde de gerçek darbe gerçekleşiyor ve devlet yapısını bir ölçüde ele geçirmeyi başarıyorlar. Bu noktada subliminal mesajın da aşıldığı bir durum

var. Devlet kurumlarımızın bu kadar hazırlıksız olduğu, hazırlıksız yakalandığı bir darbe girişiminde... Ki bu kadar olumsuz sonuçlar doğurmuştur, acil tedbirler alınmak istense de o gün ve sonrasında. Bu noktada, bunun Amerikalı konsept danışmanının, değişen senaryo grubunun ve aynı zamanda, bunu takip eden bölümlerin iyi incelenmesi gerektiğini size salık vermek istiyorum.

Birkaç farklı konu... Olimpiyat oyunlarını biz TRT’de izleyerek büyüyen nesilleriz. Dolayısıyla, olimpiyat oyunlarını tüm kategorilerde TRT’nin bir şekilde vermesini istiyoruz. Yani ihalelerinde, o süreçlerde bazı problemler olabilir ama bunların şifreli kanallarda veya farklı özel kanallarda yayınlanmak suretiyle Türkiye’nin ulaşmayan noktalarının kalmamasını sizlerden istiyoruz. Sadece kendi sporcularımızı değil spor çeşitliliğini de gençlerimize, çocuklarımıza aktarmak bakımından önemli olduğunu düşünüyorum.

Program katılımcılarına ödenen ücretlerle ilgili konular konuşuldu milletvekili arkadaşlarımız tarafından. Bu bakımdan, tek bir cümleyle bu konuda size bir tavsiye aktarmak istiyorum. Bunlar hepimizin de hassas olduğu konular. Zehir ölçüdedir, ölçü kaçarsa bu sadece TRT’yi değil bütün toplumu, vergi ödeyen herkesi rahatsız eder, bu konuda da tepkiler gelişir. O yüzden, dozajı kaçan bir konu varsa -ki olduğunu biliyoruz, Sayın Sertel detaylarıyla ifade etti- lütfen, bu hataları düzeltmenizi sizden milletvekilleri olarak istiyoruz.

Anadolu Ajansı ile TRT’nin yaptığı sözleşmeyi sizden talep ediyorum. Anadolu Ajansı aynı zamanda, seçim günü sandıklardan topladığı verileri hızlı bir şekilde özel kanallara ve TRT’ye aktarmakla yükümlü bir kuruluş. Ancak 180 bin sandığa kaç kişi yerleştirdiler ve ne kadar hızlı bir şekilde bu sonuçları aktardılar ve TRT dâhil olmak üzere diğer kanallar bunları Türkiye kamuoyuna yansıttı, bunu anlamakta biraz sıkıntı yaşıyorum. Bir mühendisim, süre, çalışan sayısı ve hızını hesap ettiğimde, gerçekten, herhâlde bu konuda Türkiye bir rekor kırmıştır diye düşünüyorum. Aynı zamanda da sizin TRT Kurumu olarak tabii ki yetki alanınızda olmayabilir ama birlikte bir disiplin oluşturmak ve sözleşme tabiiyeti bağlamında da bu 180 bin sandıktan verileri toplayan Anadolu Ajansında çalışan kişilerin sigorta girişlerinin yapılıp yapılmadığını da merak ediyorum. Netice itibarıyla, tüm kurumların devlete olan yükümlülük itibarıyla bunu yapma zorunluluğu var yani bu kayıtların olması gerekli.

RTÜK yetkililerimiz burada, onlara da duymaları açısından seslenmeyi bir görev biliyorum. Biz Türkiye halkı olarak, özellikle yeni kuşaklar olarak bu evlenme programlarından bıktık. Yani bizleri bu eziyetten kurtarmanızı istiyoruz. Çarpık ilişkiler ifade edildi, Türkiye’nin gelenek ve göreneklerine aykırılıklar ve özellikle, ne şekilde para kazandıkları belli olmayan ve sürekli lüks yaşamın yüceltilmesine dayalı, feodalitenin normalleştirilmesine ve yüceltilmesine dayalı sürekli programlar izlemek zorunda bırakılıyor. Yani bu arz talep noktasında halkın böyle bir talebi yok. Yani bir noktada artık bütün kanallar bunu yayınladıkça hâliyle sonuç şuna dönüşüyor: Memnun da olsak bir süre, sürekli aynı aslanların belgeselini izler hâle geliyoruz. Bizim artık biraz daha özellikle TRT’de uzay ve teknoloji ağırlıklı, uzay, teknoloji, bilim, sebep-sonuç ilişkileri bağlamında analitik zekâyı ortaya koyan programlara ihtiyacımız var. Yani daha doğrusu, şöyle söyleyeyim: Belki bir yaş grubunun üzerinde böyle bir ihtiyaç olmayabilir ama dünyanın geleceğinde Türkiye’yi de dünyayı da yönetmesi gereken, üretim yapması gereken nesiller bunu istiyor, buna ihtiyaçları var. Buradan da sosyal medyayı ve bilim ve teknolojiyi bu bağlamda ne kadar kullandıklarını zaten sizler de biliyorsunuz.

Bir diğer konu: Fetullah Gülen’in güftesiyle ilgili...

MEVLÛT KARAKAYA (Ankara) – Teröristbaşı efendim.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Ha, tamam yani FETÖ. Tabii, hepimiz aynı fikirdeyiz zaten.

Aslında iyi oldu, bu lafa karışma çok güzel oldu çünkü tam ona atıf yapacaktım. Şimdi, Sayın Sertel konuşma yaptı, baktım -bu genelde de gerçekleşen şey burada da- birçok konuda satışmalar, lafa girmeler, konuşmayı kesmeye çalışmalar ama dedi ki...

BAŞKAN – Sayın Yavuzılmaz, yapmadık ama ya, hiç öyle olmadı.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Yok, yok, tamam; o kısmında değilim, ben başka boyutunu söyleyeceğim. Bu, genel işleyle ilgili olan şey.

BAŞKAN – Çok güzel bir toplantı gerçekleştiriyoruz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – “Yapmıyorum.” derken yapıyor zaten.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Konu şu: Bu güfteyle ilgili konu açıldığında ben beklerdim ki -bir vekilimiz yaptı onu, sağ olsun- bu konuyla ilgili hemen biraz daha o sızlanmaların, homurdanmaların olduğu konuların dışında TRT Genel Müdürümüz de hazır burada, kendisinden bu konuyla ilgili bir özür talep edelim. Neticede bu kurumun başında, her ne kadar kendisi böyle düşünmese dahi onun kurumunda gerçekleşmiş bir olay. Onun özrünün bile toplumdaki yansıması bu konuya ne kadar hassasiyet gösterilmesi gerektiğine bir işaret olur. Ama o konuda hiç kimse konuşmadı, sustu Sayın Sertel söylerken. Dolayısıyla, ben TRT Genel Müdürümüzü bu noktada yapılan bu yanlışlıkla ilgili özür dilemeye davet ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Subaşı zaten söyledi, aynı konuyu, mükerrer konuyu tekrarlamamın bir anlamı yok Yavuzılmaz.

Lütfen, devam edin.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Sayın Subaşı genel müdür değil Başkanım.

Bakın, şöyle enteresan bir durum oluşuyor: Ben konuşurken “teröristbaşı” diye söylediniz ya, bu bir sahiplenme biçimine dönüşüyor. Ki bana göre de ben de biz de aynı şekilde bakıyoruz ve bunun mücadelesini gazi Meclis olarak da verdik. Böyle garip hatırlatmalarla, atıflarla konunun sahiplenilmesi gibi bir durum var ya, ben de diyorum ki bu boyutu itibarıyla ben sahipleniyorum. Buna saygı duyarak “Evet, bu konuda bir hata yapılmıştır.” denilebilir. Özür dilenmesini talep etmenin de bana göre nezakete aykırı bir tarafı da yok.

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Ben kayıtlara öyle girmesin diye yani ileride de birileri sizin söylediğinizi okur, kayıtlara girmesin. Öyle düşünmediğinizi elbette biliyoruz. Bu bir yardımdı, onun için, teşekkür ederseniz memnun olacağım ben de.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Teşekkür ediyorum.

Yani bu özür talebi noktasında sizlerin de burada aynı şekilde düşündüğünü anlamış oldum.

Şimdi, TRT'nin özellikle, Türkiye Dil Kurumuyla iş birliği yaparak Türkçeye yeni kelimelerin kazandırılması...

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) – Türk Dil Kurumu efendim.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Pardon.

Türk Dil Kurumuyla iş birliği yaparak Türkçeye yeni kelimeler kazandırmak için çeşitli programlar yapmasını, aynı zamanda, yarışma programları düzenlemesini ve halkın, Anadolu'nun içlerinde belki de artık kullanılmayan birçok kelimenin tekrar canlandırılması ve yeni dünyanın yeni kavramlarının vatandaşlarımız tarafından üretilmesine katkı sağlamasını istiyorum. Özellikle, yurt dışında birçok devlet televizyonu buna benzer çalışmalar yapıyor, bu doğrultuda bir araştırma yaparsanız. TRT'den de buna benzer bir yarışma programı yapmasını istiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Yavuzyılmaz.

Tabii, son konuşmacı olarak size söz vermiştim ancak Sayın Yaşar ve diğer milletvekili arkadaşlarımız... Çok kısa ama, istisnaların kaideyi bozmaması koşuluyla ben ilk önce Sayın Yaşar'a söz vereceğim.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ediyorum Değerli Başkanım bu nezaketinizden dolayı.

Tabii, son dönemlerde, diğer milletvekili arkadaşlarımızın da özellikle üzerinde vurgu yaptığı Diriliş dizisi var. Takdirle izliyoruz ama yüreğimizi yaralayan da bir tarafı var. Bunun başrol oyuncusu Engin Altan Düzyatan ve eşi ikinci bebeklerini Amerika'da dünyaya getiriyorlar, Amerikan vatandaşı olsun diye. Tabii, doğru mudur bilmiyorum, Sabah gazetesinin haberi, benim önümde, şimdi arkadaşlar gönderdi. Tabii, bu tarihî karakterleri canlandıran arkadaşlarımızın bu işe biraz daha dikkat etmesi lazım geldiğine inanıyorum. Siz Ertuğrul Gazi'yi oynarken çocuğunuzun Amerikan vatandaşı olması bizleri derinden yaralamıştır. Aynı, bu tarihî karakterle beraber 3'te 3 Tarih programını sunuyor olması da bizim için -nasıl söyleyeyim- uygun değildir. Bunu hatırlatıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar, sağ olun.

Buyurun Sayın Kaşıkçı.

LÜTFİ KAŞIKÇI (Hatay) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Ben de son konuşmayı Türk dünyasına yayın yapan TRT Avaz'la ilgili birkaç söz söyleyip aynı zamanda, birtakım tavsiyelerde de bulunmakla neticelendireyim dedim ama herhâlde Esin Hanım son konuşmayı yapacak gibi geliyor.

TRT Avaz Türkiye Cumhuriyeti ve Türkçe konuşan geniş coğrafya arasında bir kültür köprüsü olmayı hedefleyen, bizlerin de severek takip ettiği bir kanalımızdır. TRT Avaz yayın coğrafyasını oluşturan Türk ve Türk soylu adları ile kardeş topluluklara yönelik hazırladığı özel içerikli programlara ek olarak ikili ve çoklu kültürel ilişkilerin gelişmesine de katkı sağlamakta ve aynı zamanda da yeni iş birliği alanlarının doğmasına vesile olmaktadır. Türk dünyasının ortak kanalı, ortak sesi olma iddiasını taşıyan TRT Avaz kanalında Orta Asya, Kafkasya, Türkiye ve Balkanlar ile yayınların ulaştığı diğer alanlara yönelik haber, kültür, sanat, eğitim, müzik, eğlence, çocuk, belgesel ve yarışma programlarına da yer verilmektedir. Bizler de bu kanalın gerek yayın akışlarını gerek yayın yaptığı coğrafyayı yakından takip ediyor ve gerçekten, bu kanalın da çok verimli işlere imza attığını düşünüyoruz.

Sadece şu konu hakkında bir eleştirimiz olacak: Bu yayının akışı içerisinde veya yayının yapılan bölgelerle ilgili. Örneğin, Çin'e bağlı Sincan bölgesinde yaşayan Doğu Türkistan Türklerinin olduğunu hepimiz biliyoruz. Biz o bölgede yaşayan, Doğu Türkistan'da yaşayan Uygur Türklerinin de kültür, sanat, eğitim, müzik, eğlence gibi ortak kültürel haklarının da TRT Avaz kanalında yayının akışları içerisinde yer almasını istiyoruz. Ve yine, bizim Suriye'de, Suriye'nin kuzeyinde yaşayan ve sayıları da milyonları bulan Bayır Bucak Türkmenlerimizin olduğu –üzülerek söylüyorum ama- Türkiye'de sadece bir kesimin dikkatinde ve kapsama alanı içerisindeydi. Ancak Diriliş Ertuğrul dizisinde sadece bir sahnede Bayır Bucak Türkmenleriyle ilgili -bilmiyorum hatırlar mısınız- bir şiire yer verildi, küçük bir konuşmaya yer verildi ve tüm Türkiye'nin dikkati Suriye'de Bayır Bucak Türkmenlerinin olduğu noktasına yöneltildi. Dolayısıyla Bayır Bucak coğrafyasında yaşayan ve Türk olan insanların, şu an o coğrafyada yaşayan Türklerin ne tür kültürel, eğitim gibi yaşantıları var, bunların da TRT Avaz'da dile getirilmesini önemsiyoruz ve sizlerden bu konunun da özellikle gündemde tutulmasını rica ediyoruz.

Son olarak da, TRT El Arabia kanalı var, bu kanal bizim Türkiye’de ana dili Arapça olan Türk vatandaşlarımızın da yakından takip ettiği bir kanal ve Suriye’deki iç karışıklıktan dolayı ülkemize gelen Suriyeli sığınmacıların da yakinen takip ettiği bir kanal olduğunu ben de Hatay Milletvekili olduğumdan dolayı yakinen biliyorum. Suriye’den gelen sığınmacılar özellikle Türkiye’deki gelişmeleri bu kanal sayesinde takip ediyorlar. Hâl böyleyken, bu kanalda acaba Suriyeli sığınmacıların Türkiye’de -parantez içinde söylüyorum- özellikle toplumsal olarak vatandaşlık kuralları noktasında bazı uyması gereken kurallar olduğunu içeren programlar yapabilir miyiz? Neyi kastettiğimi biraz daha şöyle açmak istiyorum. Biz iki ayrı milletiz, iki ayrı kültür burada var. Örneğin, Suriyeli vatandaşların gecenin geç saatlerine kadar özellikle küçük yerlerde -böyle Hatay’da, Gaziantep’te, Şanlıurfa’da bunu çok rahat gözlemleyebiliyoruz, Kilis’te çok rahat gözlemleyebiliyoruz, Maraş’ta yine çok rahat gözlemleyebiliyoruz- ailece orta refüjlerde oturulup çaylar, nargileler içtiğini herhâlde çoğumuz da biliyoruzdur. Bunun aynı zamanda Türk kültüründe -yine, tırnak içinde söylüyorum- uygun olmadığını, dolayısıyla, sonuçta burada bir misafir olduklarını, misafir olarak gelinen ülkenin de yine kendi içerisinde birtakım kuralları olduğunu onları da incitmeyecek bir dille izah edebileceğimiz TRT El Arabia kanalında onlara yönelik programlar düzenlenebilir mi? Böyle ara sıra televizyonlarda izliyoruz, toplumsal olarak ani reflekslerin verildiği bazı konular oluyor, bu programlar aynı zamanda ileride belki o konuların da önlenmesinde bir engel olur.

Kurumla ilgili bugün çok güzel bir toplantı oldu. Ben, tekrardan, burada söz alan herkese çok teşekkür ediyorum, bizler de bilgi sahibi olduk aynı zamanda. Kurumunuza da çok teşekkür ediyorum. Çok güzel programlar da özellikle son yıllarda yapılıyor.

Tekrardan başarılar diliyorum ben.

BAŞKAN – Biz de teşekkür ediyoruz Sayın Kaşıkçı.

Buyurun Sayın Kara.

ESİN KARA (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım nezaketinizden dolayı.

Ben bir düzeltme yapmak istiyorum. Sayın Genel Müdürümüz bana bir not ilettiler. Burada “Luna’nın Bilim Dünyası” adlı çizgi filminden bahsetmiştim. Bu TRT Çocuk da değil, minikaÇOCUK’ta yayınlanıyormuş. Ben buradan düzeltme yapıyorum ama aynı şekilde mesajı yayımlayalım, arkamızda da RTÜK’ten gelen müdürlerimiz var, yöneticilerimiz var, ben onlara duyurmuş olayım, en azından dile getirmiş olalım.

Yine, şöyle bir şey söyleyeceğim: Milliyetçi Hareket Partisi olarak o zaman biz çocuklarımızın bilinçaltının subliminal mesajlarla yönlendirilmemesi için Meclise bir araştırma önergesi getirelim istiyoruz bu konuda, o zaman sizlerden de destek bekleyeceğim. Şöyle “subliminal mesaj TRT” dediğim zaman da -yanlış anlamayım Sayın Başkanım- Eşekli Ninni çizgi filminde -ben de izledim onu- orada siyonizmin altı köşeli yıldızının yayınlandığı şeklinde 31 Mayıs 2016’da haberler var. Yani ben Sayın Genel Müdürümüzün ve Türkiye başlıklı olan her kurumumuzun millî, manevi değerlerimize önem vereceğine inanıyorum. Bunların çok daha dikkate alınacağını, gerekli işlemlerin yapılacağına kurumumuz adına da inanıyorum.

Sadece teşekkür etmek ve düzeltmek istedim.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Kara.

Buyurun Sayın Karaman.

Biraz önce, tabii, söz almıştınız ancak ışığınız yanıyordu, siz yoktunuz.

Buyurun.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sayın Başkan, Komisyonun değerli üyeleri, değerli TRT Genel Müdürü ve çalışma arkadaşları; öncelikle, hakikaten TRT'nin son yıllardaki gelişiminden dolayı hepinize ayrı ayrı çok teşekkür ediyorum.

Burada, sayın vekilimizin dediği gibi, çocuk kanalını da çocuklarımızla birlikte, TRT 1 kanalını da, Haber kanalını da ailemizle birlikte seyre ediyoruz. Daha önceleri TRT seyrettiğimiz zaman Resmî Gazete okuyorsun gibi bir dil vardı biliyorsunuz, şimdiyse TRT bizim için çok önemli.

Benim bir sorum var. Bu TRT World bu hain FETÖ darbe kalkışmasında da -TRT Genel Müdürümüzle birlikte çalıştık- çok önemliydi. Bu gibi şeylerde hakikaten daha da geliştirilmesi için yayın noktalarını daha çok genişletebilir miyiz?

Bir de, son dönemde TRT Genel Müdürlerimizin hepsi gerçekten çok büyük işler yaptı. Sayın Sertel'in dediği gibi -onun için söz aldım- TRT Genel Müdürü açığa alınmadı, altı yıl TRT'de görev yaptıktan sonra Samsun Valiliğine gitti, oradan da görevi değişti merkez valiliğine atandı. Dolayısıyla bir açığa alma yoktur, onu düzeltmek istedim. Burada TRT'nin bu hâle gelmesi, hepimizin çok rahatlıkla seyretmemizi sağladığı için TRT Genel Müdürü ve arkadaşlarına, yönetim kurulan çok teşekkür ediyorum.

Bu sıkışık zamanda söz verdiğinizden dolayı da size teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sağ olun.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Karaman.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkanım, iki kez ismim geçerek bana atıfta bulundular, ben onu bir düzelteyim, konu kapansın. Ben konuşmuyorum çünkü isim vermeyerek.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Şimdi, ben sayın genel müdürleri devre devre incelerken FETÖ'cülerin nasıl TRT'ye girdiğini ve hâlâ içinde kripto FETÖ'cülerin olduğunu uyarmak açısından söyledim. “Açığa alındı.” demedim -belki yanlış sözcük çıkmış olabilir ağızımdan- “TRT'den alındı, Samsun'a vali oldu, Samsun'dan merkeze geçti.” dedim. Benim söylediğim bu, birincisi bu.

İkincisi, ben, tabii, Sayın Subaşı'na teşekkür ediyorum -yani ismimi o da zikretti ama- bana destek veren tek AK PARTİ'li milletvekili olduğu için. Çünkü biz doğruyu söylüyoruz.

BAŞKAN – AK PARTİ adına konuştu burada.

ATİLA SERTEL (İzmir) – AK PARTİ'li milletvekili arkadaşımız Subaşı'na teşekkür ediyorum. Niye teşekkür ediyorum? Çünkü arkadaşımız dedi ki: “Bu konulara dikkat edilmesi gerekli.” Biz de dikkat edilmesi gereken konuları söylüyoruz zaten.

Şimdi, özür dileme konusuna gelince, bakın, Metin Bey diyor ki: “Özür dilemesine gerek yok.” Düşünebiliyor musunuz Mecliste çıkacak herhangi bir milletvekili şu ortamda bırakın “Fetullah Gülen” deyince tepki duymayı -Mevlüt Karakaya haklı- “Fetullah Gülen hocaefendi” dese ya da işte onun bir şiirinden bir iki mısra söylese adamı çarınha gererseniz, ipte sallandırırınız ve doğru da. Çünkü darbecilere, kan dökenlere bu ülkenin bu insanların acımasızca öldürenlere, bu ülkede rejimi değiştirmeye çalışanlara, cumhuriyeti yıkmaya çalışanlara karşı bu tepki doğal ama bırakın şiirden bir iki mısrayı bir milletvekilinin söylemesini, ismini bile anarken tepki duyan arkadaşların TRT'ye tepki duymamasını da anlamış değilim. Özür dilenmesi şudur: “Arkadaş, bu bizim gözümüzden kaçtı,

kaçıyor, içimizde birtakım işler dönüyor, adamın adı soyadı ‘Fetullah Gülen’ olarak orada yayınlanıyor, onun bestesi yayınlanıyor TRT’de, biz de bunu kaçırıyoruz.” diyebilir. Yani “Burada biz suçluyuz, bu konuyu bilerek, isteyerek yaptık.” demeyecek ki. “Gözümüzden kaçmış, biz kaçırılmışız ve kaçıracağız bundan sonra da, iyi bir denetimimiz yok.” demek isteyebilir.

Bunun için ben söz aldım. Sayın Subaşı’na, Sayın Karakaya’ya da teşekkür ediyorum haklı uyarıları için.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, buyurun Sayın Gündoğdu, buna da cevap verin.

ATİLA SERTEL (İzmir) - Biz bu kurumların iyi ve doğruya yönelmesi için birlikte çaba sarf ediyoruz. O kadar okuyoruz, araştırıyoruz, bakıyoruz yani buraya hazırlanarak geliyoruz. Yani burada söz söylemek isteyen de açsın mikrofonu söylesin, biz dinleriz yani bir yere de ayrıldığımız yok.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Son söz Sayın Gündoğdu, buyurun.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Çok özür diliyorum ama özür dilememesini -bak, özür dileyerek başlıyorum sizi tekrar meşgul ettiğim için- gerektiren bir konu. Nedeni şu: Bu konu alttaki teknik elemanların yaptığı bir hata. Bununla ilgili zaten TRT Genel Müdürlüğü cezasını orada hatayı yapan kişiye vermiştir. Cezayı vermediyse özür dileyebilir ama cezayı verdiyse, gerekeni yaptıysa bununla ilgili niye özür dilesin TRT Genel Müdürlüğümüz ki? Onu söylemek için özür dilemesine gerek yok dedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gündoğdu.

Sayın Genel Müdürüm, sizi ve ekibinizi TRT’yi küresel bir değer yapma yolundaki çalışmalarınızdan dolayı -güzel işler yapıyorsunuz- kutluyorum sizi. Ben dışarıda “Türkiye” denilince akla TRT gelmesini hasretle bekliyorum. Çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum, başarılar diliyorum.

Şimdi de size söz vereceğim. Duydunuz sayın milletvekillerimizin sorularını, görüşlerini. Bu soru ve görüşlere hem şimdi sözlü olarak da yanıt verebilirsiniz, yazılı olarak da verebilirsiniz.

Buyurun söz sizde.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM EREN – Sayın Başkanım, değerli üyeler; tüm sorulara yazılı cevap vereceğiz ancak birkaç hususa, bizim yaklaşımımızı da anlamak açısından, burada da tartışılan konulara açıklık getirmek istiyorum.

Öncelikle, TRT olarak bizim yaptığımız kamu yayıncılığı. Asya Yayıncılar Birliğinde biz TRT olarak varız, ben Başkan Yardımcısıyım; Avrupa Yayıncılar Birliğinde yönetim kurulu üyesiyiz, 9 üye var. Kamu yayıncıları, malum, kamudan gelen kaynaklarla yayıncılıklarını yapmaya çalışırlar. Biz Avrupa’daki 41 ülke arasından gayrisafî millî hasılaya oranla aldığımız payda 38’inci sıradayız. Yani TRT’nin aldığı pay rakam olarak önemli, küçüğü büyüğü yok harcamada dikkat etmemiz lazım ancak gayrisafî millî hasılaya oranla -nominal değer olarak da bahsetmiyorum- 38’inci sıradayız. Tüm dünyada bunun finansmanı böyledir, kamudan alınır. Reklam gelirleri de son yıllarda hatta 10 kat arttı. Ancak TRT 1 gibi ana kanallarda reklam var, diğer kanallarımızda reklamlar çok az. TRT Çocuk da özellikle reklamımız hiç yok, bu uzun zamandır böyle. Reklam yayınlamıyoruz çünkü çocuklar reklamı normal yayından ayırabilecek bir hassasiyete sahip değiller. TRT Çocukla ilgili hassas bir denetimimiz var. Subliminal mesajlara veya benzeri konularda iyi bir ekibimiz var, çok dikkat ediyoruz. Hiçbir

şekilde biz bugüne kadar orada önemli sayılabilecek bir hataya rastlamadık ama bu insan yani biri için önemli olmayan bir detay başkasında daha önemli olabiliyor. Fakat yapımcılarımız millî yapımcılar, Türkiye’den yapımcılar. Herkesin kendi çocuğu var, özellikle çocuğu olan kişilerle çalışıyoruz, anne olan denetmenlerimiz var, bunlara dikkat ediyoruz. Mesela son yaptığımız iş olan Rafadan Tayfa 700 bine ulaştı sinemalarda, çok ciddi bir de başarısı var. TRT Çocuk kanalı zaten açık ara izlenmede 1’inci bir kanal.

Genel olarak TRT’de 2002 yılında 8.500 kişi çalışıyordu, şu anda 14 kanallı yani tek kanallı, iki kanallı bir yapıdan 14 kanallı bir yapıya geçtik, çok daha az personel çalışıyor. Bizim iç yapım ve dış yapım meselesiyle ilgili verdiğimiz cevaplarda, Meclise de, Sayıştaya da verdiğimiz cevaplarda dikkat ettiğimiz husus şu: Bizim orada önceliğimiz, içerideki personelin tam kapasite çalıştırabiliyor muyuz? Yani fonksiyonel olarak iş yaptıkça sayınız artar, azalabilir ki geçmişe göre çok daha fazla yayın yaptığımız hâlde daha az bir personel var içeride. O yüzden dışarıdan ihtiyacımız oluyor. Ancak güncel, çağdaş iç yapım-dış yapım yorumlarında da -BBC’de böyle yapıyor- ülke içinde siz yaptırdığınız takdirde bunu iç yapım sayıyor. Yani önemli olan paranın yurt dışına gitmemesi kriterini koyuyorlar, biz de kurumda bu kritere dikkat ediyoruz.

Yine, yazılı cevap vereceğiz ama buradan hızlıca Ersin Düzen’le ilgili konuya da değinmek istiyorum. Ersin Düzen, aylık 8 tane program yapıyor, 20 bin TL para alıyor, bölüm başı 2.500 TL gibi rakama geliyor. Oradaki mesele Ersin Düzen’e... Diğer yorumcularla birlikte ortak yapım bu, onların bir şirketi var ve 3 yapımcıya birden bir para ödüyorum ama burada hepsi Ersin’inmiş gibi anlaşılıyor anladığım kadarıyla. Ersin Düzen meselesine de aynı mantıkla bakıyoruz, şöyle ki: Bizim TRT Sporda 7’si erkek 3’ü kadın olan 10 spiker kadromuz var. Artı, kadrosu spiker olmayıp da 5 kişi de spiker veya muhabir olarak görev yapıyor. Yani TRT Sporda -özel bir isim varsa ben sayın vekilimizden sonra alırım değerlendirmedığımızı ama- tüm personeli değerlendiriyoruz, onun dışında kalanlarda dışarıdaki personellerden faydalanıyoruz. Burada fiyatta rekabetçi olduğumuzun bir göstergesi de bizim dizilerimizin ve personelimizin başka kanallara, özel kanallara gidip gelebilmesi. Yani biz çok yüksek fiyat versek zaten bizde kalır hepsi ama son zamanlarda beIN Sports’a çok fazla spikerimiz gitti hem dışarıda hem memur olan, bazı dizilerimiz özel kanallara gitti.

Buradan da ticari sır meselesine gelmek istiyorum. Araçla ilgili tabii ki bir ticari sıramız olmaz, orada vermemişsek veya yanlış anlaşılırsa soru veririz. TRT araç sahibi değil, az bir aracı var. İhale yapıyor, açık ihale, araç sayısı ihale şartnamesinde yazıyor, yıllık yapılacak kilometre yazıyor, biz bunların hepsini detaylı olarak da sayın üyelerimize veririz. Ancak yapımlarda bir ticari sır durumu olabiliyor çünkü diğer özel kanallar rakamı öğrendiği anda ona teklife gidiyorlar. Yani biz orada rekabetçi fiyatlarla veriyoruz. Daha doğrusu, özel kanallardan her zaman daha az veriyoruz fiyatları. Çünkü onlarda uzun vadeler var, bizde vade olmuyor, zamanında ödüyorum.

Buradan kısa olarak bu birçok mecrada yayınlanan TRT World maaşıyla ilgili de bir şey söylemek istiyorum. Anadolu Ajansıyla hizmet sözleşmesi kapsamında yer alıyor. Ben habere göre yorum yaparsam, 65.400 dolar yıllık ücret ödendiği yazıyor haberde. Bu aylık 5.400 dolara gelir brüt, net 3.800 dolara gelir. Siz İngiltere’den kaliteli birini 3.800 dolara getirmişseniz -ki forumlarda da, birçok yerde de yorumlar böyle- bu normal, piyasa rayicidir, hatta çok da ucuzdur bile. Yani rakiplerimiz El Cezire, BBC daha fazla fiyat vermekte. Bu kadın, Barwick zaten bu sebepten yani fiyatta da çok rekabetçi olmadığımızdan başka yerlere gitti.

Diyanet İşleri Başkanlığı Diyanet TV’de teröristbaşı Fetullah Gülen’in isminin yazması meselesi, gerçekten çok talihsiz bir mesele. Oradaki süreç şöyle: Biz Diyanet İşleri Başkanlığıyla yaptığımız protokol çerçevesinde yayımların bir kısmı Diyanet İşleri Başkanlığı yapıyor, bir kısmını biz yapıyoruz.

Bu yayın Diyanet İşleri Başkanlığına ait olan saatlerde yapılmış bir yayın ve Diyanet İşleri Başkanlığı bundan dolayı bir açıklama yaptı, açıklamanın detayı şimdi ezberimde değil, sanırım bir özür diledi. Biz de zaten bu yapı sağlıklı bir yapı olmadığı için TRT logosunu da Diyanet kanalından kaldırdık ve eylül başı itibarıyla Diyanet TV'yi Diyanet Vakfına teslim ettik. Orada TRT'nin herhangi bir kaynağı şu anda kullanılmamaktadır. Ayrıca bunun biz suç duyurusunda bulunduk, savcılık soruşturması devam ediyor oradaki güfte meselesiyle ilgili, biz de takip ediyoruz, hukuki olarak kendimiz de takip ediyoruz çünkü TRT logosu vardı, bir marka zedelenmesi var.

Diğer bir konu, Pelin Çift meselesi, yine, daha evvel çıkmış doçent ve gerçekten de, baktığınızda, kitapları olan biri Pelin Çift'in... Sunucu çok çok üzüldü zaten. Biz bir teftiş başlattık onunla ilgili, gerçekten, TRT ekranlarında yer almaması gereken bir düşünce. Canlı yayında, konu da bu değil ama artık adam ne düşündüyse bununla ilgili de, bilmiyoruz. Biz onunla ilgili teftişimizi başlattık. Yani tabii bir tarama yapıyoruz önceden, kişinin kitaplarına bakıyoruz ama böyle bir görüşü yok kişinin, zaten konu da bu değildi, canlı yayın kazası oldu diyebiliriz.

Yine, Kerkük türküsüyle ilgili, yazılı vereceğiz ama Kerkük türküsünü Kerkük türküsünü mahalli, Kerkük'ten gelen türkücü icra ediyor, kendisi de bir açıklama yapmak istiyor, diyor ki: "Bizim yörede böyle söylenir, biz 'millet bahçesi' deriz, Türkiye'deki millet bahçesi kavgasından da haberim yoktu benim. 'Cuma namazı' denir, 'sabah namazı' denir -ki TRT repertuarında sabah namazı diye geçiyor-bizim burada böyle söylenir." Hatta, onun adresini de veriyor. Orada da biz bir kasıt görmedik, teftiş başlattık. Yani repertuvara uymayan her türküde teftiş başlatıyoruz.

Murat Demirci'yle ilgili, şehidimize ilgili ne yapsak az. Ancak eşinin TRT'yle ilgili bir talebi vardı, onları yerine getirdik, eşi şimdi TRT'de çalışıyor. Ayrıca kendisine Harbiye'de bir anıt yaptık, bir köşe yaptık ve ailesiyle de düzenli ilgileniyoruz.

Süper Lig, Futbol Federasyonu meseleleri de -bunlara yazılı cevap vereceğiz ama- bizim değil de daha çok Futbol Federasyonunun meseleleri.

Ben değerli görüşlerinizi aldım, hepsini not aldık. Cevaplarımızda, bazı konularda bundan sonra belki daha açık olmaya da gayret ederiz.

Ben tekrar ilginiz, alakanız, övgüleriniz, eleştirileriniz, hepsi için herkese çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz Sayın Genel Müdürüm güzel, doyurucu bilgiler vermenizden dolayı.

Şimdi, TRT Genel Müdürlüğünün 2015 yılı hesap dönemine ilişkin sonuç bölümünü okutup ibraya sunacağım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun, 2015 yılı bilançosu ve 146.972.531,59 Türk Lirası dönem zararı ile kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... İbra etmeyenler... İbra edilmiştir.

TRT Genel Müdürlüğünün 2016 yılı hesap dönemine ilişkin sonuç bölümünü okutup ibraya sunuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sonuç:

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun 2016 yılı bilançosu ve 252.221.729,58 Türk Lirası dönem kârı ile kapanan gelir tablosu tasvibe sunulur.

BAŞKAN – İbra edenler... Etmeyenler... İbra edilmiştir.

TRT Genel Müdürlüğünün 2015 ve 2016 yıllarına ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır. Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, teşekkür konuşması için son sözü size veriyorum.

Buyurun.

TRT GENEL MÜDÜRÜ İBRAHİM EREN – Efendim, kısaca, ben tekrar teşekkür ediyorum ilginiz, alakanız için.

Sağ olunuz.

BAŞKAN – Biz teşekkür ediyoruz.

Değerli Komisyon üyeleri, gündemimize 8 Kasım 2018 Perşembe günü programda belirtilen kuruluşların 2015 ve 2016 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam edeceğiz.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 14.21

